



Istungidokument

A9-0006/2021

27.1.2021

RAPORT

ebavõrdsuse vähendamise kohta, keskendudes eelkõige palgavaesusele
(2019/2188(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Özlem Demirel

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	30
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	31
PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS.....	38
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	44
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	45

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ebavõrdsuse vähendamise kohta, keskendudes eelkõige palgavaesusele (2019/2188(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2 ja 3,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 alusel püstitatud ühtekuuluvuseesmärki, eriti ülespoole suunatud sotsiaalset lähenemist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 9 sisalduvat horisontaalset sotsiaalklauslit,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 151 ja järgmiste artiklite kohast sotsiaalpoliitikat,
- võttes arvesse muudetud Euroopa sotsiaalharta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 6 osutatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast, eelkõige selle 5. ja 6. põhimõtet,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioone ja soovitusi,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja selle jõustumist Euroopa Liidus 21. jaanuaril 2011, nagu on sätestatud nõukogu 26. novembri 2009. aasta otsuses 2010/48/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel¹,
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel²,
- võttes arvesse nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust³,
- võttes arvesse Ursula von der Leyeni poliitilisi suuniseid,
- võttes arvesse komisjoni kohandatud tööprogrammi 2020. aastaks,

¹ ELT L 23, 27.1.2010, lk 35.

² EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16.

³ EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.

- võttes arvesse strateegias „Euroopa 2020“ vaesusevastase võitluse ja sotsiaalse tõrjutuse valdkonnas seatud eesmärki,
- võttes arvesse romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistikku,
- võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemise kohta ELis⁴,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni miinimumsissetuleku rolli kohta vaesuse vastu võitlemisel ja kaasava ühiskonna edendamisel Euroopas⁵,
- võttes arvesse oma 19. juuni 2020. aasta resolutsiooni piiriüleste ja hooajatöötajate kaitse kohta Euroopas seoses COVID-19 kriisiga⁶,
- võttes arvesse oma 24. novembri 2015. aasta resolutsiooni ebavõrdsuse ja eelkõige laste vaesuse vähendamise kohta⁷,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni tõhusa tööjärelevalve kui Euroopas töötingimuste parandamise strateegia kohta⁸,
- võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni vaesuse sooliste aspektide kohta⁹,
- võttes arvesse oma 29. novembri 2018. aasta resolutsiooni puuetega naiste olukorra kohta¹⁰,
- võttes arvesse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi soolise võrdõiguslikkuse indeksit,
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2020. aasta teatist „Võrdõiguslik liit: soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0152),
- võttes arvesse oma 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni miinimumsissetuleku poliitika kui vaesuse vastu võitlemise vahendi kohta¹¹,
- võttes arvesse oma 17. aprilli 2020. aasta resolutsiooni ELi kooskõlastatud meetmete kohta võitluses COVID-19 pandeemia ja selle tagajärgede vastu¹²,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2017. aasta resolutsiooni töötingimuste ja ebakindlate töösuhete kohta¹³,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Ametiühingute Konföderatsiooni (ITUC) ülemaailmset

⁴ ELT C 9 E, 15.1.2010, lk 11.

⁵ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 8.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0176.

⁷ ELT C 366, 27.10.2017, lk 19.

⁸ ELT C 482, 23.12.2016, lk 31.

⁹ ELT C 76, 28.2.2018, lk 93.

¹⁰ ELT C 363, 28.10.2020, lk 164.

¹¹ ELT C 346, 27.9.2018, lk 156.

¹² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0054.

¹³ ELT C 334, 19.9.2018, lk 88.

õiguste indeksit¹⁴,

- võttes arvesse Euroopa vaesusevastase võrgustiku aruandeid ning Euroopa puuetega inimeste foorumi ja Euroopa romade rohujuuresandi organisatsioonide (ERGO) võrgustiku asjakohaseid aruandeid,
- võttes arvesse Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärged õiglaseks ja ausaks üleminekuks, võimaldades juurdepääsu ümberõppeprogrammidele ja tööhõivevõimalustele uutes majandussektorites,
- võttes arvesse komisjoni 14. jaanuari 2020. aasta teatist „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglaste üleminekute jaoks“ (COM(2020)0014),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
- võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamusi,
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A9-0006/2021),

Kasvav ebavõrdsus ja vaesus

- arvestades, et üks ELi tugevusi on sotsiaalne mudel; arvestades, et tehnoloogiliste arengute ja ebavõrdsuse suurenemise ülemaailmse suundumuse tõttu tuleb sotsiaalne mudel ümber hinnata ja kohandada kaasaegse, kiiresti muutuva, keeruka ja ettearvamatu ülemaailmse keskkonnaga;
- arvestades, et Eurostati määratluse kohaselt ohustab üksikisikud palgavaesus, kui nad töötavad üle poole aasta ja kui nende iga-aastane ekvivalentnetosissetulek jääb alla 60 % riigi leibkondade mediaansissetulekust (pärast sotsiaalsiirdeid); arvestades, et Eurostati viimased andmed näitavad, et 2018. aastal oli vaesusohus 9,4 % Euroopa töötajatest¹⁵;
- arvestades, et nii liikmesriikides kui ka nende vahel esineb ebavõrdsust ning see erineb liikmesriigiti märkimisväärselt; arvestades, et netovara lõhe kõige rikkamate protsentilide ja kõigi teiste vahel aina suureneb; arvestades, et kui eurorühma riikides netovara majapidamise kohta varade jaotumise alumise 20 % seas 2017. aastal vähenes, siis suurenes see suhteliselt järsult ülemise 20 %¹⁶ hulgas ja vaeseima 20 % leibkondade netovõlg oli keskmiselt 4500 eurot, samas kui rikkaima 10 % netovara oli keskmiselt 1 189 700 eurot¹⁷;

¹⁴ <https://www.ituc-csi.org/ituc-global-rights-index-2019>.

¹⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_01_41/default/table?lang=en

¹⁶ Household Finance and Consumption Network, „The Household Finance and Consumption Survey: Results from the 2017 wave“ (Leibkondade finantskäitumise ja tarbimisharjumuste uuring: 2017. aasta tulemused), EKP statistikatoimetiste sari nr 36, märts 2020, lk 25.

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpsps/ecb.sps36-0245ed80c7.en.pdf?bd73411fbeb0a33928ce4c5ef2c5e872>.

¹⁷ Household Finance and Consumption Network, „The Household Finance and Consumption Survey: Wave 2017 – Statistical tables“ (Leibkondade finantskäitumise ja tarbimisharjumuste uuring: 2017. aasta statistilised tabelid), juuni 2020, lk 5.

https://www.ecb.europa.eu/home/pdf/research/hfcn/HFCS_Statistical_Tables_Wave_2017.pdf?656f4e10de45c91c3c882840e9174eac.

- D. arvestades, et vaesust ja suurenevat netovarade ebavõrdsust soodustavad tegurid on keerukad ja omavahel seotud ning hõlmavad eelkõige palkade ebavõrdsust, soolist ebavõrdsust, taskukohase eluaseme puudumist, diskrimineerimist, madalat haridustaset, tehnoloogilisi muutusi töömaailmas ja struktuurimuutusi tööturul; arvestades, et tootlikkuse suurendamine ilma sellele vastava palgatõusuta suurendab ka majanduslikku tasakaalustamatust liikmesriikides ja nende vahel;
- E. arvestades, et töötajate sissetulekulase tõrjutuse sagenemise oht mõjutab eelkõige nii madala kvalifikatsiooniga töötajaid kui ka tööturule sisenevaid koolide (sealhulgas ülikoolide) lõpetajaid; arvestades, et palgalõhe kõrgeima ja madalaima sissetulekuga inimeste vahel hakkab suurenema;
- F. arvestades, et iga kuues töötaja ELis saab madalat palka, nimelt sellist, mis on väiksem kui kaks kolmandikku riiklikust mediaanpalgast, ja selliste töötajate hulk suureneb pidevalt; arvestades, et madalate palkade puhul ei ole paljudes liikmesriikides suudetud teiste palkadega võrreldes sammu pidada, süvendades seeläbi sissetulekute ebavõrdsust ja palgavaesust ning vähendades madalapalgaliste suutlikust tulla toime majandusraskustega;
- G. arvestades, et tööturu langus hiljutise kriisi ajal tõi endaga kaasa oluliselt suurema arvu mittevabatahtliku osalise tööajaga töötajaid, kes töötavad kõige tõenäolisemalt põhi- või madalama taseme teenindavatel ametikohtadel ja sektorites, kus on väga suur palgavaesuse oht;
- H. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus ja diskrimineerimiskeeld on Euroopa Liidu põhiväärtused, nagu on sätestatud ELi lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas;
- I. arvestades, et 27 ELi liikmesriigis teenivad naised keskmiselt 15 % meestest vähem¹⁸ (või 9,38 % vähem, kui võetakse arvesse eri põhjustel tehtud korrigeerimisi)¹⁹; arvestades, et aastakümneid kestnud soolise palgalõhe tõttu on sooline pensionilõhe 37 %, mis tekitab eakate naiste ja meeste majandusliku sõltumatuse ebavõrdse taseme;
- J. arvestades, et hoolduskohustuste ebaühtlane jaotus ELis, kus naised kannavad perekonnas ebaproportsionaalset koormust peamiste hooldajatena koos piiratud juurdepääsuga lapsehoiuteenustele ja eakate hooldekandeesutustele osa liikmesriikides, põhjustab tööturult eemaloleku perioode ning seega soopõhiseid palga- ja pensionilõhesid; arvestades, et selline hoolduskohustuste ebaühtlane jaotus, samuti tavaliselt naiste tehtava töö eest makstav ebavõrdne tasu ning karjäärikatkestuste mõju

¹⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/et/headlines/society/20200227STO73519/sooline-palgalohe-euroopas-faktid-ja-arvud-infograafika>.

¹⁹ Korrigeerimine on statistiline meetod, mis võimaldab elanikkonda puudutavaid andmeid võrrelda, võttes arvesse erinevate tegurite (tegevusvaldkond, vanus, kutserühmitus jne) jaotumise erinevusi nende elanikkondade vahel. Korrigeerimata sooline palgalõhe arvutatakse naiste ja meeste keskmise tunnitasu suhtelise vahena. See annab lihtsa palgaerinevuse näitaja, mis selgitab, miks poliitikakujundajad seda nii suures ulatuses kasutavad. Samas hõlmab korrigeerimata sooline palgalõhe ka nii meeste ja naiste võimalikku diskrimineerimist, mis puudutab võrdse töö eest ebavõrdse tasu maksmist, kui ka mehi ja naisi keskmiselt iseloomustavate karakteristikate erinevuste mõju tööturul.
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/report-gender-pay-gap-eu-countries_october2018_en_0.pdf.

edutamisele ja pensioni tõusule on kõik naiste vaesust põhjustavad tegurid;

- K. arvestades, et 2017. aastal oli vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht naiste puhul 23,3 %, mis oli suurem kui meeste puhul (21,6 %) ²⁰;
- L. arvestades, et sooline palgalõhe on uute tööturule sisenejate puhul tavaliselt väiksem ²¹; arvestades, et naiste ja meeste vahelise ebavõrdsuse vähendamiseks tuleks jätkuvalt edendada võrdseid võimalusi;
- M. arvestades, et naiste tööhõive on teenindussektoris tunduvalt suurem kui tööstuses, kusjuures naised töötavad peamiselt tervishoiu- ja sotsiaalvaldkondades ning jaekaubanduses, töötlevas tööstuses, haridus- ja äritegevusvaldkonnas ning üha rohkem naisi töötab osalise tööajaga ja juhutöödel;
- N. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine on oluline vahend soolise võrdõiguslikkuse integreerimiseks kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse, meetmetesse ja tegevustesse, sealhulgas tööturu- ja sotsiaalpoliitikasse, et edendada võrdseid võimalusi ja võidelda naiste diskrimineerimise kõigi vormide vastu;
- O. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste sammas sisaldab soovitusi soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja tööhõive aktiivse toetamise kohta;
- P. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samba 6. põhimõte näeb ette, et hoidutakse palgavaesusest ja tagatakse piisavad miinimumpalgad töötaja ja tema perekonna vajaduste rahuldamiseks, võttes arvesse riiklikke majandus- ja sotsiaalingimusi, tagades samas juurdepääsu töökohtadele ja motivatsiooni otsida tööd; arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste sammas sätestab, et kui põhimõte osutab töötajatele, hõlmab see kõiki töötavaid isikuid, sõltumata nende tööalasest staatusest, töötamise viisist või kestusest;
- Q. arvestades, et noortel on raske leida tähtajatu töölepinguga kvaliteetset ja stabiilset töökohta ning nad on sageli pikaajaliselt töötud; arvestades, et paljud liikmesriigid võimaldavad tööandjatel maksta noorematele töötajatele madalamat palka, mis kujutab endast diskrimineerimist vanuse alusel; arvestades, et noored teevad sageli tasustamata praktikat ilma väljavaateta töökohta saada;
- R. arvestades, et ebakindel töösuhe mõjutab osa rühmi oluliselt rohkem kui teisi, kusjuures mõnede elanikkonnarühmade liikmeid, näiteks romasid, on ebatüüpilistel, ebastabiilsetel ja madalapalgalistel töökohtadel tunduvalt rohkem; arvestades, et 80 % romadest ja nende lastest elab sissetulekuga, mis on vastava riigi suhtelise vaesuse piirist väiksem ²², olenemata sellest, kas neil on töökoht või mitte; arvestades, et romasid on pandeemia ja selle piiramismetmed rängalt tabanud ²³;
- S. arvestades, et vaesus ja sotsiaalne tõrjutus ohustab ELis 95 miljonit inimest (21,7 %) ja

²⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20181017-1?inheritRedirect=true>.

²¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_much_lower_for_young_employees.

²² https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_et.pdf.

²³ <http://ergonetwork.org/2020/04/eu-recovery-plan-the-case-of-roma/>.

seega on maailma suuruselt kolmandas majanduspiirkonnas iga viienda inimese majanduslik toimetulek, sotsiaalne kaasatus ja elukvaliteet ohus²⁴; arvestades, et pärast sotsiaalsiirdeid mõjutab vaesus või sotsiaalne tõrjutus ELis 85,3 miljonit inimest (16,9 %);

- T. arvestades, et ELi vaesusstatistika näitab vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamise eesmärgi saavutamisel liikmesriikide edukuse puhul suuri erinevusi;
- U. arvestades, et 8,2 miljonit inimest ei ela enam vaesus- või sotsiaalse tõrjutuse ohus võrreldes 2008. aasta algtasemega, seda peamiselt tänu tööturu tingimuste paranemisele ning suure materiaalse puuduse²⁵ ja väga madala tööhõivega leibkondades elavate inimeste osakaalu vähenemisele²⁶ mõnes liikmesriigis;
- V. arvestades, et hoolimata olukorra märkimisväärsest paranemisest mõnes liikmesriigis, ei saavutanud EL oma strateegias „Euroopa 2020“ seatud eesmärki vähendada 2020. aastaks vaesusohus inimeste absoluutarvu võrreldes 2008. aastaga 20 miljoni võrra;
- W. arvestades, et mõned töötajate kategooriad, nagu hooajalised ja mõned piiriülesed töötajad, on eriti suures palgavaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus ning nad on sageli tööle võetud lühiajaliste töölepingutega, mille töökohakindlus, tööõigused või sotsiaalkindlustus on ebapiisavad või puuduvad hoopiski;
- X. arvestades, et ebakindlast elu- ja töötingimustest ning palgavaesusest tulenevad mitmesugused majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed, sealhulgas subjektiivse vaimse heaolu madalam tase, probleemid eluaseme ja elukeskkonnaga, kehvad inimsuhted ja sotsiaalse tõrjutuse tunne²⁷;
- Y. arvestades, et palgavaesusest mõjutatud töötajad töötavad sageli töökohtadel, kus on vastuvõetamatud töötingimused, näiteks ilma kollektiivlepinguta töötamine, tööaja rikkumine²⁸ ning töötervishoiu ja tööohutusega seotud ohud;

²⁴ Elukvaliteet on inimese heaolu puudutav mõiste, mida mõeldakse pigem sotsiaalsete näitajate kui sissetulekute ja tootmise kvantitatiivsete meetmete abil (allikas: Eurostat).

²⁵ Materiaalne puudus viitab majandussurve seisundile, mis on määratletud kui sunniviisiline võimetus (mitte valik seda teha) katta ettenägematud kulusid või lubada endale aastas ühe nädala pikkust puhkust kodust eemal, liha, kana või kala sisaldavat sööki ülepäeviti, eluruumi piisavat kütmist või kestvuskaupu, nagu pesumasin või värviteler. Suur materiaalne puudus on aga olukord, kus puudub võimekus tulla toime vähemalt osutatud 11 aspektist neljaga: hüpoteeklaenu või üürimakse tasumine, kommunaalkulude arвете maksmine, aastas ühe nädala pikkuse puhkuse võtmine, liha, kala või samaväärse valguallika tarbimine ülepäeviti, ettenägematud kulutused, telefoni (sealhulgas mobiiltelefoni) omamine, värviteleri omamine, pesumasina omamine, isikliku auto omamine, kütte eest tasumine (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_-_material_living_conditions#General_overview).

²⁶ Väga madala tööhõivega leibkondades elavate inimeste näitaja on määratletud kui **leibkond** leibkonnas elavate isikute arv, kelle tööealised liikmed töötasid eelmise 12 kuu jooksul vähem kui 20 % ulatuse oma üldisest võimekusest. Leibkonna tööhõive on kuude koguarvu suhe, mille jooksul kõik tööealised leibkonnaliikmed töötasid saadud tulude **võrdlusaasta** teenimiseks, ja kuude koguarv, mille jooksul samad leibkonnaliikmed oleksid teoreetiliselt võinud samal perioodil töötada. Tööealiste inimeste hulka kuuluvad isikud vanuses 18–59 aastat, v.a õpilased vanuses 18–24 aastat. Näitaja arvutamisel on täielikult välja jäetud leibkonnad, mis koosnevad ainult lastest, alla 25-aastastest õpilastest ja/või 60-aastastest või vanematest inimestest.

²⁷ Eurofound, „Palgavaesus ELis“, 5. september 2017.

²⁸ Nagu on määratletud tööaja direktiivis, ELT L 299, 18.11.2003, lk 9.

- Z. arvestades, et majanduslanguse ajal on sellised töötajad tööturul veel kehvas olukorras;
- AA. arvestades, et kui kokku satuvad erinevad riskitegurid, sealhulgas madal palk, ebastabiilsed töökohad, ainsa sissetulekuga leibkonnaliikme staatus ja ülalpeetavate leibkonnaliikmete olemasolu, on üldiselt osalise tööajaga ja eelkõige vastu tahtmist osalise tööajaga töötajad suuremas vaesusohus²⁹;
- AB. arvestades, et 5,8 % 27 ELi liikmesriigi elanikest elas 2019. aastal äärmises materiaalses vaesuses ning arvestades, et paljudes piirkondades ja kogukondades valitseb äärmuslik vaesus; arvestades, et see osakaal suureneb tõenäoliselt märkimisväärselt COVID-19 pandeemia tõttu, mis muudab selle probleemi veelgi pakilisemaks;
- AC. arvestades, et energiaostuvõimetus on eriti laialt levinud probleem kogu Euroopas, mille tõttu ei saa 50–125 miljonit inimest endale lubada inimväärset ja mugavat sooja eluruumi³⁰; arvestades, et 11 % leibkondadest ELis on internetiühendusega³¹;
- AD. arvestades, et leibkondade³² vaesus väheneb³³ aeglaselt; iga neljas alla 18-aastane laps on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus ning on seega lõksus tsükli, kus ebasoodne olukord kordub põlvest põlve³⁴; arvestades, et see mõjutab eriti üksikvanemaid (34,2 %) ja suurperesid³⁵; arvestades, et suures vaesusohus on pered, kus on puuetega laps või muud puuetega sugulased;
- AE. arvestades, et enamikus liikmesriikides tõusevad üürihinnad pidevalt; arvestades, et liiga suurte eluasemekulude määr³⁶ ELis on 9,6 %, mis tähendab, et nendes leibkondades elavad inimesed kulutavad 40 % või rohkem oma ekvivalentnetosissetulekust eluasemele³⁷; arvestades, et mõnes liikmesriigis on liiga suurte eluasemekulude määr 50–90 %³⁸; arvestades, et ELi madala sissetulekuga

²⁹ Eurofound, „Palgavaesus ELis“, 5. september 2017.

³⁰ https://ec.europa.eu/energy/content/introduction-5_et.

³¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals.

³² Leibkond on sotsiaalingimusi käsitlevate uuringute kontekstis määratletud majapidamisüksusena või operatiivselt sotsiaalsüksusena: millel on ühine kord; kus jagatakse majapidamiskulusid või igapäevaseid vajadusi; jagatakse ühist elukohta. Leibkonda kuulub kas üks üksik elav isik või inimeste rühm, kes ei ole tingimata seotud, kes elavad ühise majapidamisega samal aadressil, st jagavad vähemalt ühte einet päevas või jagavad elutuba.

³³ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10163468/3-16102019-CP-EN.pdf/edc3178f-ae3e-9973-f147-b839ee522578>.

³⁴ Eurostat, sissetulekuid ja elamistingimusi käsitleva ELi statistika (EU-SILC) meetodika – ebasoodsate asjaolude põlvkondadevaheline edasikandumine 2011. aastal (EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – 2011 intergenerational transmission of disadvantages

[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_statistics_on_income_and_living_conditions_\(EU-SILC\)_methodology_-_2011_intergenerational_transmission_of_disadvantages](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_statistics_on_income_and_living_conditions_(EU-SILC)_methodology_-_2011_intergenerational_transmission_of_disadvantages)).

³⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_-_material_living_conditions#General_overview.

³⁶ Rahvastiku protsent, kes elab leibkonnas, mille eluasemekulud kokku (pärast saadud eluasemetoetuste mahaarvamist) moodustavad üle 40 % leibkonna kogu netosissetulekust (pärast saadud eluasemetoetuste mahaarvamist).

³⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Housing_statistics#Housing_affordability.

³⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi163/default/table?lang=et>.

üürnike leibkondade mediaaneluasemekulud on keskmiselt 20–45 % nende kasutada olevast tulust;

- AF. arvestades, et üks netovara suurenemise peamisi toetavaid tegureid on eluasemehindade muutused; arvestades, et taskukohaste elamispindade nappus on paljudes liikmesriikides muutumas suurimaks ebavõrdsust tekitavaks teguriks;
- AG. arvestades, et ka kodutus suureneb kogu Euroopas ja 2019. aastal oli hinnanguliselt 700 000 inimest kodutud³⁹, mis on 70 % rohkem kui kümme aastat tagasi⁴⁰;
- AH. arvestades, et 2017. aastal oli palgavaesuse ohus olevate 18–24-aastaste noorte osakaal Euroopa Liidus hinnanguliselt 11 % ja Rumeenias koguni 28,2 %⁴¹;
- AI. arvestades, et eakate vaesus kasvab jätkuvalt; üle 65-aastaste inimeste vaesusriski määr oli keskmiselt 16,1 % (EL 27); arvestades, et see arv jätkab kasvu ebakindlate ja ebatüüpiliste töösuhete tõttu, mis on eriti levinud eakate seas⁴²;
- AJ. arvestades, et palgavaesus vähendab tööhõive põhieesmärki pakkuda töötajatele ja nende peredele inimväärset elu, takistades neil majanduslikult iseseisvaks saamast;
- AK. arvestades, et Euroopa Nõukogu Euroopa sotsiaalharta artiklis 4 on sätestatud, et kõigil töötajatel on õigus saada õiglast töötasu, mis on piisav neile ja nende perekondadele inimväärse elatustaseme tagamiseks;

Kollektiivlepingute osakaalu vähenemine

- AL. arvestades, et OECD riikides on kollektiivlepingutega kaetus viimase kolme aastakümne jooksul vähenenud keskmiselt 46 %-lt 32 %-le; arvestades, et vähemalt 14 ELi liikmesriigis töötab 50 % töötajatest ilma kollektiivlepinguta; arvestades, et ainult seitsmes liikmesriigis ületab kollektiivlepingute osakaal 80 %⁴³; arvestades, et vähenemine oli kiireim riikides, kus viidi läbi struktuurireformid, mis olid suunatud kollektiivlääbirääkimistele⁴⁴;
- AM. arvestades, et hästi kooskõlastatud kollektiivlepingute süsteemid, millel on ulatuslik katvus, soodustavad head tööturu tulemuslikkust, ning arvestades, et kollektiivlepingutega töötajatel on tavaliselt paremad töötingimused ja kvaliteetsem töökeskkond kui neil, kellel seda ei ole;
- AN. arvestades, et nende riikide arv, kelle töötajatel pole õigust luua või ühineda

³⁹ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/agenda/briefing/2020-01-13/11/housing-urgent-action-needed-to-address-homelessness-in-europe>.

⁴⁰ https://www.feantsa.org/public/user/Resources/magazine/2019/Spring/Homeless_in_Europe_magazine_-_Spring_2019.pdf. <https://www.feantsa.org/en/news/2020/07/23/fifth-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2020>.

⁴¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190122-1?inheritRedirect=true>.

⁴² <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi012/default/table?lang=et>.

⁴³ OECD, Visser (2016) ICTWSSi andmebaas.

<https://www.etuc.org/en/document/etuc-reply-first-phase-consultation-social-partners-under-article-154-tfeu-possible-action>, lk 6, nr 15.

⁴⁴ Eurofound, Tööstussuhted: 2015.–2019. aasta arengud (Industrial relations: Developments 2015–2019), 11. detsember 2020.

ametiühinguga, on kogu maailmas suurenenud 92-lt 2018. aastal 107ni 2019. aastal; arvestades, et kasv oli kõige suurem Euroopas; arvestades, et 40 % Euroopa riikidest ei võimalda töötajatel astuda ametiühingutesse, 68 % rikkus streigiõigust ja 50 % rikkus kollektiivläbirääkimiste õigust⁴⁵;

- AO. arvestades, et maapiirkondade töötajate jaoks on raskem saavutada ametiühingute esindatust ning pidada läbirääkimisi kohalike ja valdkondlike kollektiivlepingute üle, mis sõltuvad ka sektorist;
- AP. arvestades, et euroala palgatõus oli aastatel 2000–2016 tootlikkusest madalam⁴⁶; arvestades, et palgatõus pole lisandväärtuse arenguga sammu pidanud ja see on kinnistanud olemasolevat ebavõrdsust;
- AQ. arvestades, et kollektiivläbirääkimised ja valdkondlikud kollektiivlepingud reguleerivad peale palgataseme ka töötingimusi, nagu tööaeg, tasustatud puhkus, põhipuhkus ja kutseoskuste täiendamise võimalused;
- AR. arvestades, et kindlatel sotsiaalpartneritel ja kollektiivläbirääkimistel võib olla positiivne mõju üldisele palgatasemele Euroopas, sealhulgas nii miinimum- kui ka keskmisele palgale; arvestades, et kollektiivläbirääkimised tagavad töötajate ärakuulamise ja austamise; arvestades, et on tõendeid töötajate töökohas kaasamise ning ettevõtte suutlikkuse ja tulude vahelise positiivse seose kohta⁴⁷;

Ebatüüpiliste ja ebakindlate töösuhete kasv

- AS. arvestades, et puuetega inimeste tööhõive määr (50,6 %) oli 2017. aastal oluliselt madalam kui kogutööhõive määr (74,8 %) ⁴⁸;
- AT. arvestades, et selle tulemusena on puuetega inimestel suurem palgavaesuse oht (11 % vs. ELi keskmine 9,1 %) ⁴⁹;
- AU. arvestades, et täiskohaga töötab ainult 20,7 % puuetega naistest ja 28,6 % puuetega meestest ⁵⁰;
- AV. arvestades, et mõnes liikmesriigis kaotavad sageli puuetega inimesed tööleasumisel oma invaliidsushüvitised, mis suurendab nende palgavaesuse ohtu;
- AW. arvestades, et mõnes liikmesriigis ei ole puuetega inimeste töökodades töötavatel

⁴⁵ <https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/2019-06-ituc-global-rights-index-2019-report-fr-2.pdf>.

⁴⁶ OECD, Teerajamine läbirääkimiste abil: kollektiivläbirääkimised muutuvad töömaailmas (Negotiating Our Way Up: Collective Bargaining in a Changing World of Work), 18. november 2019, joonis 3.10, lk 125.

⁴⁷ Van den Berg, A., Grift, Y., van Witteloostuijn, A., Töökohtade esindatuse mõju ettevõtte tulemuslikkusele: riikidevaheline võrdlus Euroopas (The effect of employee workplace representation on firm performance: a cross-country comparison within Europe), teadusdokument 2013-008, ACED 2013-016, Antwerpeni Ülikool, aprill 2013.

⁴⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/et/headlines/society/20200604STO80506/parlament-nouab-ambitsioonikat-puuetega-inimeste-strateegiat>.

⁴⁹ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/34425.pdf>.

⁵⁰ Soolise võrdõiguslikkuse indeks 2019.

- puuetega inimestel tingimata töötaja staatust, tööõigusi ega tagatud miinimumpalka⁵¹;
- AX. arvestades, et puuetega inimeste tööturule toomine on finantskriisi tõttu osutunud veelgi raskemaks⁵²;
- AY. arvestades, et vaesusohus leibkondades elavate töötajate osakaal tõusis kümne aasta jooksul 8 %-lt 9,4 %ni – see tähendab 20,5 miljonit inimest⁵³;
- AZ. arvestades, et on leitud seos mittestandardsete tööhõivevormide suurenemise ja palgavaesuse ohus olevate eurooplaste suurenenud osakaalu vahel⁵⁴; arvestades, et 16,2 % osalise tööajaga või tähtajalise lepinguga töötajaid ohustab palgavaesus, mis on palju suurem kui tähtajatu lepinguga töötajatel, kus ohus on 6,1 % töötajaid;
- BA. arvestades, et haridustase mõjutab oluliselt palgavaesuse ohtu; arvestades, et palgavaesuse oht on madala kvalifikatsiooniga töötajate jaoks tunduvalt suurem; arvestades, et mõnes liikmesriigis ohustab palgavaesus ka kõrgema kvalifikatsiooniga töötajaid⁵⁵;
- BB. arvestades, et kogu ELis on erinevaid palgakujunduse tavaid;
- BC. arvestades, et miinimumpalgasüsteemid – kui need on olemas – on liikmesriigiti ulatuselt ja katvuselt väga erinevad⁵⁶; arvestades, et miinimumpalgasüsteemid erinevad ka absoluutse ja suhtelise taseme poolest ning et inimväärse elu tagamiseks on ulatuse ja nõuetekohasuse poolest olulised puudujäägid; arvestades, et isegi kui need erinevused on pärast hinnaerinevuste arvestamist vähenenud, on ostujõu erinevus endiselt suur⁵⁷; arvestades, et miinimumpalka saavate inimeste osakaal on ka liikmesriigiti märkimisväärselt erinev;
- BD. arvestades, et miinimumpalk on ainult kolmes liikmesriigis kindlalt ülevalpool kindlaksmääratud vaesuspiiri (60 % brutomediaanpalgast) ja et teistes liikmesriikides ei kaitse see vaesuse eest; arvestades, et teatavad sektorid, töötajate rühmad ja töövormid ei ole osaliselt miinimumpalka käsitlevatesse normidesse või kollektiivlepingutesse lisatud ega nendega hõlmatud;
- BE. arvestades, et miinimumpalka teenivatel töötajatel on tihti toimetulekuraskusi; arvestades, et täpsemalt on seitsmel töötajal kümnest, kes teenivad miinimumpalka, vähemalt mõningased toimetulekuraskused, võrreldes viiega kümnest teisest töötajast, mis on liikmesriigiti väga erinev⁵⁸;

⁵¹ https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/empl/dv/empl20141120-wss-people-disabilities-empl20141120-wss-people-disabilities-en.pdf.

⁵² Eurostat, Euroopa 2020. aasta näitajad: vaesus ja sotsiaalne tõrjutus (Europe 2020 indicators – poverty and social exclusion), Statistics Explained, 11 juuni 2020 (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Europe_2020_indicators_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=394836).

⁵³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=9378>.

⁵⁴ Eurofound, „Palgavaesus ELis“, 5. september 2017.

⁵⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps04/default/table?lang=et.

⁵⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics.

⁵⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics#Minimum_wages_expressed_in_purchasing_power_standards.

⁵⁸ Eurofound, „Miinimumpalk 2020. aastal: aastaülevaade“, 4. juuni 2020.

- BF. arvestades, et 2008. aasta finantskriisi ajal toimunud tööhõive vähenemine tõi kaasa ebatüüpilise tööhõive, tähtajalise töö ja osalise tööajaga töötamise, sealhulgas mittevabatahtliku osalise tööajaga töötajate arvu järsu kasvu⁵⁹; arvestades, et vastu tahtmist osalise tööajaga töötajad töötavad kõige tõenäolisemalt põhi- või madalama taseme teenindavatel ametikohtadel ja sektorites, kus on suurim palgavaesuse oht; arvestades, et enam kui kolmandik osalise tööajaga töötajatest töötab vastu tahtmist osalise tööajaga ja iga teine on tähtajalises töösuhtes⁶⁰;
- BG. arvestades, et tavalised täistööajaga tähtajatud lepingud moodustavad ELis 59 % kogu tööhõivest ning pidevalt suureneb ebatüüpiliste ja tihtipeale, kuid mitte alati, ka ebakindlate töösuhete arv⁶¹;
- BH. arvestades, et lühiajaline töö ei soodusta töötajate oskuste arendamist, koolitamist ja muutuva tööturu vajadustega kohanemist kooskõlas muutuva töömaailmaga;
- BI. arvestades, et ebakindlas töösuhtes olevate töötajate arv on väga kõikuv ELis kõige rohkem hulgi- ja jaekaubanduses, transpordis, hotellitööstuses, toitlustuses⁶² ning kultuuri ja ürituskorralduse sektorites;
- BJ. arvestades, et palgavaesus võib mõjutada ka kõrge haridustasemega noori spetsialiste, eelkõige liikmesriikides, kus noorte töötuse tase on kõrge; arvestades, et kuigi palgavaesuses olevate noorte osakaal on madalam kõrgharidusega noorte hulgas, kui neil, kellel on madalam haridustase, on see mõnes liikmesriigis siiski märkimisväärne; arvestades, et need noored täiskasvanud peavad sageli leppima madalate palkadega, ebaõiglase töötingimustega, fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega, ebatüüpiliste töölepingute ja isegi deklareerimata tööga⁶³;
- BK. arvestades, et peamised motiveerivad tegurid platvormitööle asumisel näivad olevat lississetulek, suurem paindlikkus, kogemuste hankimine, klientide ligimeelitamine ja võimaluste puudumine traditsioonilisel tööturul; arvestades, et platvormitöö üldiselt soodustab tööturu integreerimist⁶⁴; arvestades, et platvormitöö on heterogeenne ja selle tulemusena takistaks kõigile sobiv lahendus tähtsate tööhõivevormide tekkimist⁶⁵;
- BL. arvestades, et Euroopa Tööjõuamet (ELA) loodi 2019. aasta juulis eesmärgiga toetada liikmesriike ja komisjoni tööjõu liikuvuse ja sotsiaalkindlustuse koordineerimisega seotud liidu õiguse tulemuslikul kohaldamisel ja jõustamisel; arvestades, et 2024. aastaks peaks ELA olema muutunud täielikult toimivaks;
- BM. arvestades, et kuigi komisjon on teatanud kavatsusest esitada ettepanek Euroopa

⁵⁹ Tööturg ja sotsiaalne areng (Labour market and Social Development) (ETUI, 2019) Benchmarking Working Europe, 2019.

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=9378>.

⁶⁰ https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU%282016%29587285_EN.pdf.

⁶¹ Eurofound, „Palgavaesus ELis“, 5. september 2017

(<https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2017/in-work-poverty-in-the-eu>).

⁶² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200511-1>.

⁶³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200511-1>.

⁶⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf.

⁶⁵ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf.

sotsiaalkindlustusnumbri kohta, ei ole ühtegi konkreetset ettepanekut veel esitatud;

BN. arvestades, et täiskasvanuhariduse määr oli ELis 2018. aastal 11,1 %, samas kui 2020. aasta eesmärk oli 15 %⁶⁶; arvestades, et tehnoloogia ja innovatsioon võivad luua palju uusi võimalusi, kuid rohkem kui 40 % täiskasvanutest ELis ei oma elementaarseid digitaalioskusi;

COVID-19 pandeemiast tulenevad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed

BO. arvestades, et 2008. aasta finantskriisi ajal kasvasid hüppeliselt töötus ning ebakindel ja ebatüüpiline tööhõive ning COVID-19 kriisi ajal tõuseb tähelepanu keskmesse ka sotsiaalküsimus koos töökoha kaotamise, lühendatud tööajaga töötamise ja majandusliku kitsikusega nt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde), käsitööstuse, väikekaupluste ja piirialatöötajate seas; arvestades, et keskklass kahaneb, rikaste ja vaeste vaheline lõhe suureneb ning COVID-19 kriis süvendab tasakaalustamatust liikmesriikides ja nende vahel;

BP. arvestades, et 2020. aasta aprillis COVID-19 pandeemia ajal vähenes tööaeg 50 % ELi töötajatest, kusjuures enam kui kolmandik (34 %) töötajatest ütles, et nende tööaeg vähenes „palju“ ja 16 % ütles, et see vähenes „veidi“⁶⁷;

BQ. arvestades, et 75 % ELi kodanikest on seisukohal, et nende praegune finantsolukord on halvem kui enne COVID-19 pandeemiat, samas kui 68 % nimetab toimetulekuraskusi ja 68 % ei suuda ilma sissetulekuta oma elatustaset säilitada rohkem kui kolme kuu jooksul; arvestades, et 16 % ELi töötajatest usub, et nad võivad lähitulevikus tõenäoliselt töötuks jääda⁶⁸;

BR. võttes arvesse, et COVID-19 pandeemiast tingitud majanduskriis võib tuua tööturul kaasa tõsiseid pikaajalisi tagajärgi, eriti noorte või haavatavate töötajate jaoks, kes võivad olla sunnitud vastu võtma ebakindlaid ja ebatüüpilisi töökohti, mis halvendavad märkimisväärselt töötingimusi ja suurendavad olemasolevat ebavõrdsust;

BS. arvestades, et COVID-19 pandeemia avaldab seetõttu kõige tõenäolisemalt otsesest mõju vaesuse ja palgavaesuse suurenemisele⁶⁹, eriti ühiskonna kõige haavatavamate rühmade hulgas;

BT. arvestades, et COVID-19 pandeemia on näidanud vajadust kaasavama sotsiaalkaitse järele, mis hõlmaks igat liiki töötajaid, eriti füüsilisest isikust ettevõtjaid ja platvormitöötajaid;

BU. arvestades, et madalapalgaliste ja kõrgepalgaliste töökohtade arv kasvab jätkuvalt, kuid keskmise palgaga ametikohtade arv väheneb; arvestades, et madalapalgalised töökohad ei tähenda madalat kvalifikatsiooni, eriti platvormitöötajate puhul; arvestades, et

⁶⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190517-1>.

⁶⁷ Eurofound, Elamine, töötamine ja COVID-19 (Living, Working and COVID-19) andmestik, 28. september 2020 (<http://eurofound.link/covid19data>).

⁶⁸ Eurofound, Elamine, töötamine ja COVID-19 (Living, Working and COVID-19) andmestik, 28. september 2020 (<http://eurofound.link/covid19data>).

⁶⁹ <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/brief/projected-poverty-impacts-of-COVID-19>.

suureneb nõudlus kõrgelt haritud töötajate järele isegi madalapalgalistel töökohtadel;

1. rõhutab, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 31 kohaselt on ELil kohustus tagada kõigile töötajatele töötingimused, mis on nende tervise, ohutuse ja väärikuse kohased, ning kutsub üles pöörama tähelepanu tõsiasi, et vaesus ja tõrjutus tööturul ja ühiskonnas süvendavad ebavõrdsust ja segregatsiooni; tuletab meelde, et komisjon ja liikmesriigid peaksid oma poliitikameetmete rakendamisel veelgi tugevdama ELi sotsiaalset mudelit ja võtma arvesse nõudeid, mis puudutavad kõrge tööhõive taseme edendamist, inimväärse elatusaseme ja kõigile piisava sotsiaalse kaitse tagamist, võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu;
2. rõhutab, et ELi lepinguga on liidule kehtestatud põhikohustus töötada Euroopa kestliku arengu nimel, lähtudes muu hulgas väga konkurentsivõimelisest sotsiaalsest turumajandusest eesmärgiga saavutada täielik tööhõive, sotsiaalne progress ja kõrgetasemeline kaitse; rõhutab, et EL peaks võitlema sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendama sotsiaalset õiglust ja kaitset, naiste ja meeste võrdõiguslikkust, põlvkondadevahelist solidaarsust ja lapse õiguste kaitset;
3. nõustub komisjoniga, et ELi kui maailma ühe piirkonna sissetulekute ebavõrdsus on väiksem kui mõnes teises suuremas arenenud majanduspiirkonnas, kuid see on ikkagi murekoht; rõhutab, et suur ebavõrdsus tekitab muret õigluse pärast, kuna juurdunud ebavõrdsus võib põhjustada ebavõrdseid võimalusi ja pärssida võimalikku kasvu; rõhutab, et suhteliselt suurt ebavõrdsust võib seostada suurema vaesusriski, suurema sotsiaalse tõrjutuse ja finantsprobleemide suurema esinemissagedusega, mistõttu see võib vähendada sotsiaalset ühtekuuluvust⁷⁰;
4. märgib, et kuigi naiste vaesuse määr on liikmesriigiti väga erinev, on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht kõrge riskirühmades, kuhu kuuluvad eakad naised, vallalised naised ja üksikemad, naissoost pagulased ja rändajad, muu kui valge nahavärviga naised, etnilistesse vähemustesse kuuluvad naised, homoseksuaalsed, biseksuaalsed ja transsoolised naised ning puudega naised, kusjuures keskmise suundumuse kohaselt mõjutab vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht naisi rohkem kui mehi (2018. aastal ELis 22,8 %); märgib, et muud läbipõimunud riskitegurid, nagu mitteaktiivsus ja hoolekandeteenuste puudumine lastele ja ülalpeetavale pereliikmetele muudab mõned konkreetsete naisterühmad vaesusriski suhtes haavatumaks kui teised;
5. rõhutab, et iga teist väljastpoolt ELi pärit rändetaustaga inimest ohustab vaesus või sotsiaalne tõrjutus, et naissoost rändajate ja pagulaste hulgas on eriti palju ebakindla töö tegijaid ning et ülalpeetava või ebaseadusliku staatusega naiste vaesuse määr on äärmiselt suur; rõhutab, et igast viiest roma kogukonna liikmest nelja sissetulek jääb alla vaesuspiiri ja et igast viiest roma naisest (16-aastased ja vanemad) töötab vähem kui üks; rõhutab, et diskrimineerimine seoses juurdepääsuga haridusele, koolitustele ja töökohtadele või nende halb kvaliteet soodustavad seda reaalsust; nõuab, et EL teeks liikmesriikidega koostööd, et tagada ELi ja riiklike tööhõivestandardite täielik rakendamine ilma igasuguse diskrimineerimiseta, võttes seejuures kasutusele ka tõhusad, sõltumatud ja kõigile töötajatele juurdepääsetavad järelevalve-, kaebuste

⁷⁰ Tööhõive ja sotsiaalne areng Euroopas 2019 (Employment and Social Developments in Europe 2019 <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8219>).

lahendamise ja õiguskaitsemehhanismid;

6. märgib, et Eurostati andmetel elab liikmesriikides praegu vaesuses 64,6 miljonit naist ja 57,6 miljonit meest, mis näitab, et vaesuse mõju naistele ja meestele on erinev; märgib, et need arvud näitavad üksnes, kui paljusid naisi see puudutab, ning selleks, et mõista nende täielikku tähtsust, tuleb arve uurida koos muude näitajatega, nagu vanus, oodatav eluiga, sissetulekute ebavõrdsus, sooline palgalõhe, leibkonna liik ja sotsiaalsed siirded; rõhutab, et tõenäoliselt on naiste vaesuseoht alahinnatud, ja kutsub liikmesriike üles koguma andmeid vaesuse kohta nii, et see kajastaks inimese leibkonda ja isiklikku tegelikku olukorda koos asjakohaste võrdõiguslikkust käsitlevate andmetega, ning viima läbi vaesuse statistika ja poliitika soopõhised analüüsid, kuna ei saa eeldada, et ressursid jagunevad leibkondades meeste ja naiste vahel võrdselt;

Ebavõrdsuse vastu võitlemise meetmed

7. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles saavutama sotsiaalse ja majandusliku lähenemise suurendamise kaudu võrreldavate elutingimuste eesmärk, seisma vastu kasvavale ebavõrdsusele liikmesriikides ja nende vahel ning suurendama solidaarsust; ergutab liikmesriike tõhustama kollektiivlääbirääkimiste süsteeme ning tagama minimaalse sotsiaalkaitse ja sotsiaalkindlustussüsteemi kõikide vanuseklasside jaoks; rõhutab, et neid eesmärke on võimalik saavutada selliste vahendite abil nagu riiklik miinimumsissetulek, miinimumpalk ja miinimumpensionid esimese samba raames⁷¹ kooskõlas iga liikmesriigi pädevuse ja seadustega ning järgides kõiki Euroopa Liidu üldpõhimõtteid, sealhulgas põhiõigusi, proportsionaalsust, õiguskindlust, võrdsust seaduse ees ja subsidiaarsust;
8. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et palgavaesuse vältimine ja sellega tegelemine peab olema osa üldeesmärgist, milleks on vaesuse kaotamine Euroopa Liidus;
9. usub, et hea kvaliteediga taskukohaste ja ligipääsetavate teenuste (eelkõige avalike teenuste) kättesaadavus on hädavajalik, et vähendada ebavõrdsust ja vaesust; peab seetõttu oluliseks, et liikmesriigid võtaksid meetmeid, et tagada juurdepääs kvaliteetsetele teenustele ja seega universaalne juurdepääs tervishoiule, haridusele, taskukohasele eluasemele, energiavarustusele ja sotsiaalkaitsele;
10. on veendunud, et põhimõte „töö on parim viis vaesuse vastu võitlemiseks“ tänapäeval alati ei kehti, kui võtta arvesse madala palgaga sektoreid ja ebakindlaid töitingimusi (sealhulgas ebatüüpilised tööhõive vormid), mis mõjutavad sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikust ja piisavust; usub lisaks, et toimivad kollektiivlepingusüsteemid ja vajaduse korral toimivad kohustuslikud miinimumpalgasüsteemid on vaesuse vastu võitlemisel olulised vahendid;
11. tuletab meelde, et ebakindluse ja vaesuse vastu võitlemiseks on hädavajalik edendada majandustegevust; on veendunud, et tuleb ergutada ettevõtlust, sealhulgas naiste ja

⁷¹ Pensionidele tüüpilise kolmesambalise lähenemisviisi „esimene samm“ koosneb riiklikest kohustuslikest pensionidest, mida haldab riik ja mida tavaliselt rahastatakse sotsiaalkindlustusmaksetest ja/või üldisest maksutulust jooksva finantseerimisel põhineva skeemi alusel. Allikas: Parlamendi uuringuteenuste peadirektoraadi infotund, „Euroopa Liidu pensionisüsteemid: kas need on piisavad ja jätkusuutlikud?“ (European Union pension systems: adequate and sustainable?), november 2015.

noorte seas; tuletab meelde, et tuleb toetada VKEsid, kes loovad töökohti ja jõukust ning kujutavad endast Euroopa majanduse selgroogu; tuletab meelde, et nad elavdavad territooriumide elujõudu, aitavad kaasa innovatsioonile ning konkurentsivõimelise ning mitmekesise ja jätkusuutliku tööturu rajamisele; rõhutab, et ELi õigusaktid peavad soodustama ettevõtjate, eriti VKEde tegevust;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ILO konventsioonidest tulenevate kohustuste, muudetud Euroopa sotsiaalharta, Euroopa sotsiaalõiguste samba ja kestliku arengu eesmärkide kohaselt kollektiivlepingute läbirääkimisi; kutsub liikmesriike üles kohandama oma riiklikke õigusakte, kui see takistab kollektiivläbirääkimisi ning õigust organiseeruda, pidada kollektiivlepingute üle läbirääkimisi ja neid sõlmida ning austama ja tagama õigust õiglasele miinimumpalgale, kui see on asjakohane;
13. rõhutab, et tehnoloogiliste ja majanduse struktuuri alaste muudatuste tõttu on suurem osa majandustegevusest ja kõrget kvalifikatsiooni nõudvatest töökohtadest koondunud suurlinnapiirkondadesse, mis suurendab sotsiaalset ja geograafilist ebavõrdsust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama investeringuid maapiirkondade digitehnoloogiasse, et edendada avalikke teenuseid, parandada nende kvaliteeti ja tõhusust ning luua uusi teenuste osutamise viise ebavõrdsuse vähendamiseks ja paremate töövõimaluste loomiseks kaugemates ja alateenindatud piirkondades;
14. kiidab heaks komisjoni ettepaneku oskuste tegevuskava kohta; toonitab, et palgavaesuse üks algpõhjuseid on madal haridustase ja sellega tuleb tegeleda;
15. kutsub liikmesriike üles tagama kõigile võrdse juurdepääsu kaasavale haridusele ja koolitusele ning tugevdama oma jõupingutusi kooli varajase poolelijätmise vähendamiseks;
16. rõhutab, et kvaliteetne haridus alates varasest east, kutseharidus ja koolitus, täiendusõpe ja ümberõpe on olulised ebavõrdsuse vähendamiseks ja töötajate suutlikkuse parandamiseks, et nad saaksid kohaneda muutuva töömaailmaga ja et hõlbustada nende edukat sisenemist tööturule;
17. kutsub sellega seoses liikmesriike üles tegema tihedat koostööd sotsiaalpartnerite, haridus- ja koolitusasutuste, ettevõtjate ja teise asjaomaste sidusrühmadega, et tugevdada ja parandada haridus- ja koolitussüsteeme ja nende kvaliteeti ning vastavust tööturu vajadustele ja enesearengu jaoks, samuti selleks, et võimaldada inimestele juurdepääs elukestvatele õppele;
18. rõhutab, et digipööre ning kõrge kvalifikatsiooniga ja paremate oskustega kutsealade kasvav arv nõuavad sihtotstarbelisi investeringuid elukestvasse õppesse; julgustab komisjoni ja liikmesriike võimaldama sidusat ja laiaulatuslikku toetust vajalike digioskuste arendamiseks, sealhulgas eakate töötajate puhul; nõuab seetõttu sihtotstarbelisi investeringuid digitaalsesse täiendus- ja ümberõppesse, et võimaldada töötajatel muutustega kohaneda ja tagada kõrgema palga;
19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama noortele piisava haridus- ja koolitustaseme, mis võimaldab neil vastata tööturu vajadustele ja väljakutsetele, ning anda neile teadmisi oma töö- ja sotsiaalõigustest, et nad ei satuks ebatüüpilisse ja ebakindlasse tööhõivesse;

20. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde vajadust niisuguse sotsiaalse arengu protokollile järele Euroopa aluslepingutes, millega tagatakse, et majanduslike põhivabaduste ja põhiliste sotsiaal- ja tööõiguste vastuolude korral koheldakse viimast samal tasemel kui ühtse turu majandusvabadusi;
21. nõuab, et koostataks kõikehõlmav Euroopa vaesusevastane strateegia, mis sisaldaks ambitsioonikaid eesmärke vaesuse vähendamiseks ja äärmise vaesuse kaotamiseks Euroopas aastaks 2030, kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete ja kestliku arengu eesmärkidega;
22. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama selliseid finantsinstrumente nagu noortegarantii ja ELi programmid, et võidelda noorte töötuse vastu, tugevdada noorte tööalast konkurentsivõimet ja julgustada neid minema tööle stabiilsetele ja kindlate tingimustega ametikohtadele;
23. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta tõhusaid meetmeid, et võidelda maksustamise vältimise ja maksupettuste vastu, sest see on oluline majandusliku ebavõrdsuse vähendamiseks ja maksutulu kogumise parandamiseks liikmesriikides;
24. kutsub komisjoni üles ajakohastama raamistikku ühistute ja sotsiaalsete ettevõtete loomiseks ja arendamiseks, kuna need panevad oma olemusest lähtuvalt suuremat rõhku õiglastele töötingimustele ja töötajate mõjuvõimu suurendamisele;
25. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha algatusi, et edendada naiste võimestamist hariduse, kutseõppe ja elukestva õppe kaudu, samuti selleks, et tagada neile paremad rahastamisvõimalused, tingimused tegelda naisettevõtlusega ja naiste esindatus tulevikku suunatud sektorites, eesmärgiga kindlustada ligipääs kvaliteetsetele töökohtadele; nõuab eriti teaduse, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika õppeainete, digiõppe, tehisintellekti ja finantskirjaoskuse suuremat edendamist, et võidelda valitsevate stereotüüpide vastu ja tagada, et rohkem naisi siseneks neisse sektoritesse ja annaks oma panuse nende arendamisse;
26. rõhutab vaesusega kokku puutuvate naiste ning poliitikakujundajatega riikliku, piirkondliku ja ELi tasandi foorumite kaudu peetava korrapärase dialoogi olulisust, et jälgida praeguste poliitikameetmete/teenuste tulemuslikkust ja soovitada lahendusi;
27. juhib tähelepanu vajadusele tagada vabaühenduste piisav rahastamine ja rõhutada vajadust nende juurdepääsuks ELi vahenditele, et osutada vaesuse vastu võitlemisel uuenduslikke ja tõhusaid teenuseid;
28. tunneb heameelt komisjoni kava üle esitada viivitamata lastegarantii⁷²;
29. kutsub liikmesriike üles tagama kõigile juurdepääsu inimväärsele, taskukohasele, kättesaadavale, energiatõhusale ja tervislikule eluasemele ning tegema rohkem, et edendada sotsiaaleluruumide, sealhulgas riiklike eluasemete ehitust; julgustab

⁷² Euroopa Parlamendi 24. novembri 2015. aasta resolutsioon ebavõrdsuse ja eelkõige laste vaesuse vähendamise kohta, ELT C 366, 27.10.2017, lk 19, ning poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (2019–2024): „Selleks et toetada iga abivajavat last, loon Euroopa lastegarantii, arendades edasi Euroopa Parlamendi ideed“.

- liikmesriike tugevdama tõhusa sotsiaalelamupoliitika parimate tavade vahetamist;
30. kutsub üles liikmesriike ja kohalikke omavalitsusi rakendama kohast eluasemepoliitikat, looma tingimusi ja toetama investeringuid sotsiaaleluruumidesse ja vastuvõetava hinnaga eluasemetesse ning võitlema energiaostuvõimetuse vastu;
 31. kutsub komisjoni üles tegema ettepaneku riiklike kodutuse kaotamise strateegiate ELi raamistiku vastuvõtmiseks, arvestades seoseid palgavaesuse ja kodutuse vahel; palub liikmesriikidel võtta kiireloomulisi meetmeid kodutuse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ning sunniviisilise väljatõstmise vältimiseks;
 32. rõhutab, kui oluline on suurendada uue Euroopa Sotsiaalfond+-i kaudu enim puudustkannatavatele inimestele suunatud rahalisi vahendeid, mis on Euroopa solidaarsuse oluline osa ning viis, kuidas võidelda ELis vaesuse kõige raskemate vormidega, nagu toidupuudus ja laste vaesus;

Elu- ja töötingimuste miinimumkaitse

33. leiab, et kaugtöö tingimuste reguleerimiseks kogu ELis on vaja õigusraamistikku, et tagada inimväärset töö- ja tööhõivetingimused digimajanduses, aidates sel viisil vähendada ebavõrdsust ja lahendada palgavaesuse probleemi;
34. palub komisjonil esitada ELi raamistik miinimumsissetuleku kohta;
35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles investeerima aktiivsesse tööpoliitikasse, et muuta Euroopa töötajad ja majandus vastupanuvõimelisemaks ning anda töötajatele väärtuslikke oskusi;
36. võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku võtta vastu ELi direktiiv, millega tagatakse, et ELi töötajad on kindlustatud piisava miinimumpalgaga, mis võimaldab inimväärset elu;
37. rõhutab, et direktiiv peaks tagama liikmesriikides selged kaitsemeetmed, et palkade üle peaksid kollektiivlääbirääkimisi üldjuhul sotsiaalpartnerid;
38. tuletab meelde poliitilistes suunistes järgmisele Euroopa Komisjonile aastateks 2019–2024 kavandatud meetmeid⁷³, mille eesmärk on tagada, et liidu töötajatel oleks õiglane miinimumpalk, mis võimaldaks inimväärset elu hoolimata sellest, kus nad töötavad;
39. tuletab meelde, et kaitsetaseme säilitamise põhimõtte ja soodsamate sätete kohaselt nähakse tööõigusi käsitlevates direktiivides ette miinimumnõuded ning et üksikutel liikmesriikidel on vabadus pakkuda kõrgemat kaitset ja standardeid;
40. on seisukohal, et see direktiiv peaks kollektiivlepingute ja kohustuslike miinimumpalkade kaudu tagama, et ühtegi töötajat ega nende perekonda ei ohusta vaesus ja et kõik saavad oma tööst ära elada ja ühiskonnas osaleda;
41. rõhutab, et lõplik direktiiv peaks tagama, et kohustuslikud miinimumpalgad, kui neid

⁷³ „Liit, mis seab kõrgemad sihid. Minu tegevuskava Euroopa jaoks“, poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (2019–2024).

kohaldatakse, ületavad alati vaesuspiiri;

42. nõuab, et liikmesriigid ja sotsiaalpartnerid tagaksid miinimumpalga taseme, austades riigisiseseid tavasid ning võttes arvesse nende mõju konkurentsivõimele, töökohtade loomisele ja töötajate vaesusele;
43. rõhutab, et tuleb võtta meetmeid tagamaks, et tööandjad ei rakendaks tavasid, mille käigus miinimumpalgast võetakse maha töö tegemiseks vajalikud kulud, nagu majutus, vajalikud rõivad, tööriistad, isikukaitse ja muu varustus;
44. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jõustama õigusraamistikku, mis käsitleb kõikide töötajate minimaalseid töötingimusi, eelkõige ebakindlates töötingimustes töötavate töötajate puhul, mis sageli mõjutavad ebatüüpilisi töötajaid või mittestandardseid töötajaid juhutöömajanduses, ning parandama seda raamistikku, kõrvaldades lüngad õigusaktides ja parandades kehtivaid direktiive⁷⁴ või vajaduse korral võtma vastu uusi õigusakte;
45. kutsub liikmesriike üles tagama kõigile töötajatele sotsiaalkaitstesüsteemid ning kutsub komisjoni üles täiendama ja toetama liikmesriikide tegevust seoses töötajate sotsiaalkindlustuse ja -kaitsega;
46. rõhutab, et töötajate liikuvus on oluline selleks, et saada eurooplaste võimetest ja püüdlustest võimalikult palju kasu, suurendada ettevõtjate ja üksikisikute majanduslikku suutlikkust ja jõukust ning pakkuda inimestele mitmesuguseid võimalusi; palub komisjonil ja liikmesriikidel kõrvaldada olemasolevad liikuvuse takistused Euroopa Liidus;
47. palub liikmesriikidel tagada puuetega inimeste jaoks töökohal mõistlikud abinõud⁷⁵;
48. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema palgavaesust suurendavate strateegiatega vastu, nagu deklareerimata ületunnitöö, tööandjate poolt ebausaldusväärne või ettearvamatu töötaja planeerimine, nulltunnilepingud, deklareerimata majandustegevus ja varimajandus; tuletab meelde, et tööandjate kohustuste hulka kuulub töötervishoiu ja tööohutuse tagamine ning et tööalane koolitus peab toimuma töö ajal;
49. märgib, et komisjoni kavandatud Euroopa tippkohtumine platvormitöö teemal, mille eesmärk oli uurida võimalusi platvormitöötajate töötingimuste parandamiseks, lükati COVID-19 tõttu edasi; palub tungivalt, et komisjon korraldaks selle tippkohtumise nii kiiresti kui võimalik;
50. võtab teadmiseks platvormitöö ühiskondlikud tagajärjed, nimelt töötajad, kellel pole tööõigusi ja sotsiaalkindlustust, ning puuduvad sotsiaalkindlustusmaksed ja -maksud;
51. võtab teadmiseks komisjoni kava võtta vastu seadusandlik ettepanek⁷⁶

⁷⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1152 läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste kohta Euroopa Liidus, ELT L 186, 11.7.2019, lk 105.

⁷⁵ Mõistlike abinõude tagamine on kohustus, mis tuleneb ELi võrdse tööalase kohtlemise direktiivist (EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16) ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklist 5.

⁷⁶ Komisjoni 2021. aasta tööprogrammi (COM(2020)0690) lisad, poliitiline eesmärk nr 9 jaotises „Digiajastule vastav Euroopa“.

platvormitöötajate kohta; kutsub komisjoni üles tagama, et platvormide ja töötajate vahelised töösuhted oleksid kohandatud digiteeritud ühiskonna ja majanduse tegelikkusega ning selgeks tehtud neid töötajaid hõlmavate kehtivate tööõiguste ja sotsiaalkindlustussätetega, mis parandavad platvormitöötajate töötingimusi, oskusi ja haridust ning tagavad neile prognoositavad töötunnid;

52. rõhutab, et ELi seadusandlik ettepanek peaks tagatama, et platvormitöötajad võivad moodustada töötajate esindusi ning ametiühinguid kollektiivlepingute sõlmimise eesmärgil;
53. kutsub liikmesriike üles võtma kiiresti üle töö- ja eraelu tasakaalustamist käsitleva direktiivi ja rakendama seda täielikult⁷⁷;
54. kutsub liikmesriike üles tagama juurdepääsu taskukohasele ja kvaliteetsele lapsehoiule üldiselt ja eriti üksikvanematele, puuetega laste vanematele ja suurpere vanematele; tuletab meelde, et tööotsijate ja ebastabiilses tööolukorras olevate töötajate jaoks on juurdepääs lapsehoiule eriti oluline, olenemata lepingu laadist, nagu ka juurdepääs hooldekodudele puuetega või ülalpeetavate sugulaste puhul, et vältida selliste hoolduskohustustega töötajate langemist ebakindla töö ohvriks, mis sageli põhjustab palgavaesust;
55. rõhutab, et paremad võimalused vanemapuhkuse jagamiseks võivad avaldada positiivset mõju naiste tööhõivevõimalustele; palub liikmesriikidel võtta meetmeid, et tagada, et vanemahüvitise või peretoetuste saajad oleksid vanemapuhkuse ajal kaitstud vaesuspiirist allapoole jäämise eest;
56. rõhutab vajadust tagada võrdõiguslikkuse normide järgimine, võidelda diskrimineerimise kõigi vormide vastu, eelkõige palkade ja töötingimuste asjus, pakkuda võrdseid võimalusi ja kõrvaldada puudused õigusaktides, mis mõjutavad ebasoodsas olukorras olevaid rühmi; nõuab lisaks horisontaalse diskrimineerimisvastase direktiivi blokeeringu tühistamist;
57. kutsub komisjoni üles edendama meeste ja naiste võrdset osalemist ja nende võrdseid võimalusi tööturul ning käivitama algatusi, mis edendavad naiste juurdepääsu rahastamisele, naisettevõtlust ning naiste rahalist sõltumatust;
58. rõhutab, et naiste palgavaesuse vastu võitlemisel on väga oluline soolise palgalõhe ja sellele järgneva pensionilõhe kõrvaldamine; märgib, kui oluline on tagada ema- ning vanemapuhkuse ajal lapsehoiule asjakohane rahaline toetus;
59. palub liikmesriikidel kaaluda laste kasvatamise kohustuste arvesse võtmist pensioniskeemides, kui naised ei ole võimelised töötama, ja teha sellistel perioodidel sobivaid sissemakseid;
60. rõhutab, et tasustamise läbipaistvuse meetmete eesmärk peaks olema saavutada võrdne palk ja võimaldada sotsiaalpartneritel sõlmida selle eesmärgi saavutamiseks

⁷⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1158, milles käsitletakse lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2010/18/EL (ELT L 188, 12.7.2019, lk 79).

kollektiivlepinguid;

61. kutsub komisjoni üles esitama 2020. aasta järgse puuetega inimeste strateegiat käsitleva ettepaneku, et tagada puuetega inimeste täielik kaasamine tööturul; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et puuetega inimestele antakse vajalikud oskused tööhõivesse sisenemiseks avatud tööturul ning et neile oleks tagatud tööõigus, sotsiaalkaitse ja miinimumpalk;
62. kutsub liikmesriike üles puuetega inimeste tööturule sisenemisel või teatava sissetuleku künnise ületamisel neilt mitte ära võtma nende puude alusel makstavaid hüvitisi, mis aitavad katta puuetega seotud lisakulusid, kuna see tava soodustab palgavaesuse teket; kutsub liikmesriike üles tegema tööd puuetega inimeste toetamiseks, et kõrvaldada tõkked;
63. kutsub liikmesriike üles tagama, et puuetega inimesed saaksid kasutada oma töö- ja ametiühinguõigusi teistega võrdsetel alustel;
64. kordab oma üleskutset⁷⁸, et komisjon esitaks viivitamata tasustamise läbipaistvust käsitlevad siduvad meetmed kooskõlas oma kohustusega soolise võrdõiguslikkuse strateegias aastateks 2020–2025⁷⁹; on seisukohal, et need meetmed peaksid täielikult austama riiklike sotsiaalpartnerite autonoomiat;
65. nõuab, et nii avalikus kui ka erasektoris peaksid tööandjad tagama palgade läbipaistvuse, võttes nõuetekohaselt arvesse VKEde eripärasid, takistades samas igasugust tegevust, mis kahjustab võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte saavutamist;
66. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema palgavaesuse vastu, mis mõjutab noori; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta meetmeid fiktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate tegutsemise ja noorte töötajate ärakasutamise vastu madala palga ja ebaselgete või ebaõiglaste töötingimuste näol, mis võivad põhjustada palgavaesust; kinnitab tungivat vajadust vaadata läbi ja tõhustada Euroopa praktika kvaliteediraamistikku, et lisada kvaliteedi kriteeriumide hulka väljaõppe ja praktika tasustamise põhimõte ning tagada nõuetekohane juurdepääs sotsiaalkaitstesüsteemidele; kinnitab veel kord, et noori ei tohiks pidada odavaks tööjõuks ning et noortele tuleks tagada õiglased töötingimused ja palgad ning püsivad töölepingud, arvestades samuti nende kogemusi ja kvalifikatsiooni;
67. on mures, et seoses COVID-19 kriisiga võib suureneda ebatüüpilise ja ebakindla töö osakaal; rõhutab, et kohustuslik miinimumpalk peaks hõlmama kõiki töötajaid, sealhulgas praegu välja jäetud töötajate kategooriaid, nagu ebatüüpilises töösuhtes olevad töötajad;
68. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koguma üksikasjalikumat statistikat ebakindlate töösuhete ja teatud ebatüüpiliste töövormide sagenemise kohta tööturul ning võtma

⁷⁸ 30. jaanuari 2020. aasta resolutsioon soolise palgalõhe kohta, lõige 2, Vastuvõetud tekstid, P9_TA (2020)0025.

⁷⁹ Strateegia kohaselt oleks komisjon pidanud esitama tasustamise läbipaistvust käsitlevad siduvad meetmed 2020. aasta lõpuks.

- nõuetekohaseid meetmeid, kohandades ja ajakohastades kehtivaid tööseadusi;
69. tunneb heameelt liikmesriikide algatuste üle, mille eesmärk on vähendada ebakindlaid töösuhteid ja kaotada ebaseaduslikud tavad, mille eesmärk on vähendada palka ja vältida sotsiaalkindlustusmakseid⁸⁰, ning kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid oma pädevuse piires, nagu on määratletud aluslepingutes;
 70. tuletab liikmesriikidele meelde, et riiklikud tööturuasutused peaksid jätkuvalt pakkuma võimalikult palju võimalusi kvaliteetseks tööhõiveks;
 71. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaotaksid järk-järgult nulltunnilepingute kasutamise; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema sunniviisilise osalise tööajaga töötamise vastu ja tegema suuri jõupingutusi, et edendada tähtajatut tööd ja piirata pidevalt uuendatavate ajutiste lepingute kasutamist;
 72. usub kindlalt, et tööandjad vastutavad täielikult töötajatele vajalike seadmete, rõivaste ja kindlustuse andmise eest, et nad saaksid oma tööülesandeid täita ilma ise kulusid kandmata; rõhutab, et tööandjad vastutavad täielikult töötaja rolli täitmiseks vajalike kulude või koolituse eest;
 73. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ELi töötajate liikuvust ja sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate õigusaktide nõuetekohane jõustamine ning eelkõige tagama, et töötajaid teavitataks enne lepingute allkirjastamist neile arusaadavas keeles nende õigustest, kohustustest ja menetluslikest tagatistest⁸¹; kutsub Euroopa Tööjõuametit ja liikmesriike üles jälgima kehtivate töö- ja sotsiaalõigusaktide järgimist; kutsub liikmesriike üles korraldama tööinspeksioone ja kasutama piiriülestes olukordades Euroopa Tööjõuametit;
 74. rõhutab, et liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud tööinspeksioonid teostavad tõhusat ja piisavat kontrolli ja inspekteerimist, pakuvad sobivaid kaebuste esitamise mehhanisme ning säilitavad kõikide töötajate õigused, eelkõige ebakindlate töösuhete ja teatud ebatüüpilise tööhõive vormide puhul, ning tagama nende piisava rahastamise;
 75. palub liikmesriikidel jõustada töötajate lähetamist käsitlev läbivaadatud direktiiv, et tagada sellesse kategooriasse kuuluvate töötajate tõelise kaitse;
 76. toonitab, et eriti olulised on järelevalve ja kontroll liidus töötavate kolmandate riikide kodanike puhul, et tagada nende kaitse ja vältida kuritarvitusi; kutsub liikmesriike üles tegema Euroopa Tööjõuametiga sellel teemal intensiivset koostööd;
 77. nõuab, et Euroopa Tööjõuametil oleks tõeline kontrolliõigus, et võidelda tõhusalt ebaseadusliku tegevuse ning töötajate ärakasutamise ja kuritarvitamise vastu;
 78. väljendab heameelt komisjoni 16. juuli 2020. aasta suuniste üle, mis käsitlevad hooajatöötajate kaitset, ja nõukogu 9. oktoobri 2020. aasta järelduste üle hooajatöötajate

⁸⁰ Nagu tütarfirmade (või varifirmade) ja/või ajutiste tööasutuste loomine liikmesriikides, kus on madalamad palgad, eesmärgiga kasutada lähetatud töötajaid, mitte palgata kohalikke töötajaid.

⁸¹ Nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivis (EL) 2019/1152 läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste kohta Euroopa Liidus.

kohta;

79. võtab teadmiseks, et petitsioonikomisjon on saanud arvukalt petitsioone, milles juhitakse tähelepanu tähtjaliste töölepingute kuritarvitamisele nii avalikus⁸² kui ka erasektoris⁸³, ja märgib sellega seoses, et tööstressi kõige sagedasem põhjus on töökooha ebakindlus; kutsub komisjoni üles kõnealuste petitsioonidega oma pädevuse ja liikmesriikide pädevuse piires tõhusamalt tegelema ja neile reageerima, et võidelda tulemuslikult palgavaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja ebakindla töö vastu;
80. on seisukohal, et prostitutsioon on vägivalla ja ärakasutamise raske vorm, mis mõjutab peamiselt naisi ja lapsi; palub liikmesriikidel võtta konkreetseid meetmeid, et võidelda prostitutsiooni majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste põhjuste vastu, samuti toetusmeetmeid prostitutsiooniohvrite abistamiseks, et võimaldada neil uuesti lülituda ühiskonna- ja tööellu;
81. on seisukohal, et rohkem rõhku tuleks panna väärtustele ja poliitikameetmetele, mis edendavad tööd, ja selle seosele inimeste elukvaliteedi parandamisega; on ka seisukohal, et sellised väärtused ja poliitikameetmed peaksid aitama sisuliselt parandada inimeste sotsiaalset ja füüsilist keskkonda;
82. tunneb heameelt liikuvuspaketi vastuvõtmise üle; usub, et liikuvuspakett on tõhus vahend, millega võidelda sotsiaalse dumpingu ja palgavaesuse vastu transpordisektoris; nõuab kogu Euroopa veokijuhtide huvides määruse (EL) 2020/1054⁸⁴ kiiret ja täielikku rakendamist, mis käsitleb sõiduaegu, puhkeperioode ja sõidumeerikuid; rõhutab, et tuleb teha täiendavaid ja sarnaseid algatusi sotsiaalse dumpingu ja palgavaesuse vastu võitlemiseks muudes majandusharudes, mida mõjutavad sotsiaalne dumping ja kehvad töötingimused, näiteks õhustranspordis ja laevanduses;
83. leiab, et ettevõtjad peaksid käsitlema praktikad investeringu, mitte tasuta tööna; tuletab meelde, et noortel ei ole sageli muid sissetulekuallikaid, kui nad töötavad praktikandina; peab praktikantide panust väärtuslikuks ja oluliseks ning nende tasumist väärivaks; palub komisjonil ja liikmesriikidel lõpetada tasustamata praktika ja tagama kvaliteetse praktika korraliku tasuga;
84. leiab, et noortele täiskasvanud töötajatele tuleks maksta nende kogemuse alusel ning et neid ei tohi diskrimineerida märkimisväärselt madalamate palkade näol, mis põhinevad üksnes nende vanusel; palub seetõttu liikmesriikidel kaotada noortele täiskasvanud töötajatele kohustuslikust miinimumpalgast madalama palga maksmise tava;

Kollektiivlepingud

85. märgib, et kollektiivlääbirääkimiste autonoomia on väga oluline väärtus ning rõhutab

⁸² Näiteks petitsioonid nr 0240/18, 0328/18, 0365/18, 0374/18, 0396/18, 0419/18, 0829/2018, 0897/2018, 1161/2018, 0290/19, 0310/2019, 0335/2019, 0579/19, 0624/19, 0652/19, 0683/2019, 0737/2019, 1017/19, 1045/2019, 1241/2019, 1318/2019 ja 0036/2020.

⁸³ Näiteks petitsioonid nr 1378/2013, 0019/2016, 0020/2016, 0021/2016, 0099/2017, 1162/2017, 0110/2018 ja 0335/2019.

⁸⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2020. aasta määrus (EL) nr 2020/1054, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006 maksimaalse ööpäevase ja iganädalase sõiduaaja, minimaalsete vaheaegade ning ööpäevaste ja iganädalaste puhkeperioodide miinimumnõuete osas ning määrust (EL) nr 165/2014 sõidumeerikute abil positsioneerimise osas, ELT L 249, 31.7.2020, lk 1.

vajadust tagada see igas liikmesriigis ja jälgida selle järgimist ELi tasandil; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku⁸⁵ võtta vastu tegevusprogramm kollektiivlepingusüsteemide kaitsmiseks ja tugevdamiseks riiklikul tasandil, eelkõige valdkondlikul tasandil;

86. kutsub komisjoni üles Euroopas kollektiivlääbirääkimiste tugevdamise eesmärgil edendama ESF+-i kasutamist sotsiaalpartnerite suutlikkuse ülesehitamiseks; kutsub liikmesriike üles looma kollektiivlääbirääkimiste toetamiseks vajalikke institutsioone ja mehhanisme, pöörates erilist tähelepanu valdkondlikele kollektiivlääbirääkimistele; kutsub liikmesriike üles vajaduse korral konsulteerima riiklike sotsiaalpartneritega ja kaasama neid õigusloomesse;
87. võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku, et liikmesriigid näevad ette meetmed, mis võimaldavad kollektiivlääbirääkimiste tingimusi, kui kollektiivlepingutega kaetud töötajate osakaal on alla 70 %⁸⁶; rõhutab, et sotsiaalpartnerid peavad selliste meetmete algatamiseks olema kaasatud otsustamisprotsessi; on seisukohal, et sellega seoses võetavad meetmed ei tohi kahjustada sotsiaalpartnerite autonoomiat;
88. kutsub komisjoni üles jälgima ja liikmesriike üles tagama kõigi töötajate õiguse organiseeruda ning pidada läbirääkimisi kollektiivlepingute üle ja neid sõlmida ning võtta viivitamata meetmeid, kui seda õigust rikutakse;
89. kutsub liikmesriike üles tagama, et ametiühingutel oleks organiseerimise, teabe ja nõustamise eesmärgil juurdepääs töökohale, sealhulgas kaugtööle;
90. nõuab komisjonilt tungivalt riigihankedirektiivide⁸⁷ täiustamist, et hoida ära palkade arvelt saavutatavat konkurentsi, nii et ainult need, kes ei riku kehtivaid kollektiivlepinguid, saaksid edukalt pakkumusi teha; kutsub liikmesriike üles tagama järgimise, seire ja jõustamise;
91. tunnistab, et digiteerimine ja globaliseerumine on kaasa toonud füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja ebatüüpiliste töövormide kasutamise märkimisväärse kasvu; kiidab heaks komisjoni kohustuse hinnata, kas on vaja võtta ELi tasandil meetmeid, mis võimaldaksid füüsilisest isikust ettevõtjate ühinemise ja kollektiivlepingute sõlmimise, samuti kohustuse esitada vajaduse korral regulatiivseid muudatusi ja seoses sellega hiljutise avaliku arutelu; ootab mõjuhinnangu avaldamist tulevaste meetmete esialgsete võimaluste kohta; rõhutab, et selle eesmärk ei tohi olla edasi lükata ühtegi muud komisjoni algatust, mille eesmärk on võidelda vale-FIEde vastu ja tagada mittestandardsete töötajate õigused;
92. usub, et igal töötajal peab olema juurdepääs täielikule teabele oma tööandjate kohta

⁸⁵ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. oktoobri 2020. aasta direktiiv piisava miinimumpalga kohta Euroopa Liidus (COM(2020)0682).

⁸⁶ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. oktoobri 2020. aasta direktiiv piisava miinimumpalga kohta Euroopa Liidus (COM(2020)0682).

⁸⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta, ELT L 94, 28.3.2014, lk 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta, ELT L 94, 28.3.2014, lk 65. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid, ELT L 94, 28.3.2014, lk 243.

ning andmete oma töötasu ja tööst tulenevate õiguste kohta, kas vastavalt valdkonnapõhisele kollektiivlepingule või riiklikule seadusandlusele; usub, et selline teave peab olema tööinspektoritele kättesaadav; usub, et see võiks toimuda piiriüleste töötajate spetsiaalse ID-kaardi kujul, mis on mõnes liikmesriigis juba osutunud tõhusaks vahendiks; kutsub sellega seoses komisjoni üles võtma viivitamata kasutusele digitaalne Euroopa sotsiaalkindlustusnumber; usub, et ELi digitaalsel sotsiaalkindlustusnumbril on märkimisväärne potentsiaal olla nii üksikisikute kui ka asjaomaste ametivõimude jaoks kontrollimehhanism, et tagada sotsiaalmaksu tasumine eeskirjade kohaselt ja vältida sotsiaalkindlustuspettusi;

COVID-19 pandeemia sotsiaalne mõju

93. palub komisjonilt ELi tasandil reageerimist, et pakkuda naiste juhitud VKEdele toetust nii kriisi ajal kui ka pärast seda;
94. juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 kriis on avaldanud olulist mõju töötajatele ja ebasoodsas olukorras olevatele inimestele; rõhutab, et pandeemia ajal kasutatavad poliitilised meetmed peavad olema inimkesksed ja rajanema üleilmsel solidaarsusel; rõhutab, et vajalikud on eelkõige vaesuse ja palgavaesuse vastu võitlemise meetmed ning nende eesmärk peaks olema kiire, õiglane ja keskkonnahoidlik majanduse taastamine; kutsub liikmesriike üles tagama pandeemia ajal kõigi haavatavate töötajate piisava kaitse ning tegema koostööd sotsiaalpartneritega, et töötada välja tõhusad, praktilised ja õiglased lahendused pandeemiast tulenevatele probleemidele; tuletab sellega seoses meelde, et enim puudust kannatavate isikute jaoks ette nähtud Euroopa abifondi vahendite kättesaadavuse suurendamiseks tuleks kasutada piisaval määral Euroopa taasteabi REACT-EU raames antavaid täiendavaid vahendeid; rõhutab samuti, et mitmeaastases finantsraamistikus on oluline eraldada piisavalt vahendeid ESF+-ist;
95. kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu lühendatud tööaegade majanduslikule mõjule, alaliselt või ajutiselt vallandatud inimestele ning ebakindlas olukorras elavatele inimestele avalduvale sotsiaalsele mõjule; tuletab sellega seoses meelde, et lühendatud tööaeg ei ole kõikides liikmesriikides ühesugune ja et toetused on väga erinevad, kusjuures palgavaesus ohustab eriti madala sissetulekuga töötajaid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles sel eesmärgil kaitsma töötajaid, et aidata neil oma töökohti säilitada, sealhulgas pakkudes rahalist toetust, näiteks lühendatud tööaja kaudu, toetades ebakindlates töösuhetes olijaid ja teatud ebatüüpilise töö tegijaid, ning kaaluma rahalist toetust mõnede üksikutele füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes on kriisi tõttu kaotanud oma finantsbaasi; kutsub lisaks liikmesriike üles kaitsma ebakindlas olukorras elavaid inimesi;
96. kutsub liikmesriike üles esitama oma vastavate riiklike töötuskindlustuse vormide miinimumnõuded ja minimaalsed sotsiaalkindlustussüsteemid õigusraamistiku vormis, et võimaldada Euroopas töötajatele ja elanikele paremat sotsiaalkaitset;
97. nõuab meetmete võtmist, et vältida mittevabatahtliku osalise tööajaga töötamise uut tõusutrendi COVID-19 tagajärjel;
98. tuletab meelde kriisi ajal tekkinud häirivaid raporteid piiriüleste ja hooajatöötajate õiguste rikkumiste kohta seoses nende töö- ja elutingimustega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles takistama kuritarvitamist ning kaitsma hooajaliste ja piiriüleste

töötajate õigusi allhanke- ja tarneahele; nõuab sellega seoses, et liikmesriigid tagaksid töötajatele nõuetekohased ja vastuvõetava maksumusega majutusvõimalused, ilma et nendest tulenevad kulud arvataks maha töötajate palkadest;

99. rõhutab, et COVID-19 kriis on näidanud tööhõive tähtsust kutsealadel, mis on meie majanduse ja ühiskonna jaoks klassifitseeritud süsteemselt olulisteks; tuletab meelde, et paljud neist eesliini töötajatest töötavad mõnes liikmesriigis madalapalgalistel töökohtadel, on sageli alahinnatud ja alatasustatud ning peavad sageli taluma ebatavalisi töötingimusi, sest neil puudub osaliselt tervise- ja sotsiaalkaitse; rõhutab, et nimetatud ametikohtadel töötavad valdavalt naised; juhib tähelepanu sellele, et ravi osutamisel on vaja ülespoole suunatud lähenemist;
100. rõhutab, et liikmesriigid peaksid suurte vapustustega toimetulekuks võtma vastu pikaajalised strateegiad, et säilitada tööhõive ja töötajate kvalifikatsioon ning leevendada survet riigi rahandusele;
101. palub komisjonil võtta vastu ELi hooldusstrateegia, et reageerida sotsiaalsele mõjule hoolduskohustustega inimestele, kes on ebaproportsionaalselt suures osas naised; rõhutab, et see strateegia nõuaks märkimisväärseid investeeringuid hoolekandesektorisse, tugevdaks poliitikavaldkondi, et tasakaalustada töö- ja hoolduskohustused kogu elutsükli vältel ja täita puuduva tööjõu probleem eelkõige koolituse, oskuste tunnustamise ja paremate töötingimuste loomise kaudu nendes sektorites;
102. ootab komisjoni eelseisvat ettepanekut Euroopa pikaajalise töötusedasikindlustuse skeemi kohta, võttes arvesse asjaolu, et töökohtade arv tõenäoliselt suureneb; nõuab, et see ettepanek hõlmaks majandus- ja rahaliidu riike võimalusega lubada nende hulka mittekuuluvatel riikidel ühineda;
103. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles leevendama COVID-19 raskeimaid tagajärgi suunatud ELi ja riiklike toetuste abil ja piisavate vahendite eraldamisega; tunneb sellega seoses heameelt eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) loomise üle ja kutsub liikmesriike üles seda kiiresti rakendama; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et rahalist abi ei anta ettevõtjatele, kes on registreeritud riikides, mis on nimetatud maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide muudetud ELi loetelu käsitlevate nõukogu järelduste lisas 1; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et toetusesaajad järgiksid aluslepingutes sätestatud põhiväärtusi ning et avaliku sektori rahalist toetust saavad ettevõtted kaitseksid töötajaid, tagaksid inimväärseid töötingimused, austaksid ametiühinguid ja kohaldatavaid kollektiivlepinguid, maksaksid oma osa maksudest ning hoiduksid aktsiate tagasiostmisest või juhtkonnale preemiate või aktsionäridele dividendide maksmisest;
104. julgustab liikmesriike investeerima lairiba-internetiühenduse ning kaugõppe kättesaadavuse parandamisse maapiirkondades, kus on rahvastikukao ja põlvkonnalt põlvkonnale ülekantava vaesuse oht;
105. teeb ettepaneku võtta ennetavaid meetmeid, et võidelda võimaliku suure tööpuuduse vastu ELi ja liikmesriikide poliitika ja riiklike tööhõiveprogrammide abil ning edendada rohepööret, digitaalset, sotsiaalset, jätkusuutlikku ja õiglast üleminekut, kus kedagi ei

jäeta kõrvale, investeerides uutesse, jätkusuutlikesse, kättesaadavatesse töökohtadesse, mis on hea kvaliteediga, täiendusõppe programmidesse, tulevikku suunatud taristusse, innovatsiooni ja digipöördesse; leiab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata noorte tööhõive edendamisele;

106. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles käsitlema kriisi tagajärgi ja hõlbustama üleminekut, võttes arvesse piirkondlikke eripärasid, ning tagama seetõttu olemasolevate vahendite kiire eraldamise, näiteks tulevikukesksete töökohtade jaoks vajalike täiendõppemeetmete abil, ümber- ja täiendõppe kaudu ning suurendades sel eesmärgil ESF+-i rahalisi vahendeid;
107. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jälgima eriti olukorda sektorites, mida iseloomustab suur tööalane ebakindlus, et vältida selliste töötajate ärakasutamist, kes töötavad näiteks ajutisel ametikohal põllumajandussektoris, kus hooajatöötajad kogevad ebainimlikke töötingimusi, millega mõnel juhul rikutakse mitte ainult tööõigusi, vaid ka töötajate põhiõigusi;
108. rõhutab, et madala sissetulekuga töötajatel on suurem oht puutuda kokku COVID-19-ga, kuna nad töötavad sektorites, kus on oluliselt rohkem inimkontakte, näiteks hooldus- ja transpordisektoris, või asuvad tööle veebiplatvormide kaudu, kus ei ole kaugtöö võimalust; kritiseerib tugevalt bioloogiliste mõjurite direktiivis COVID-19 klassifikatsiooni pikka rakendusperioodi⁸⁸; kutsub üles kiires korras vaatama läbi direktiivi töötajate kaitse kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl eesmärgiga kohandada seda üleilmse pandeemiaga ja muude erakorraliste tingimustega, et tagada töötajatele täielik kaitse kokkupuuteriskide vastu nii kiiresti kui võimalik;
109. toonitab, et madala sissetulekuga töötajad töötavad sageli sektorites, kus on suur olukorra füüsilise halvenemise oht, millel võib olla pikaajaline mõju nende füüsilisele ja vaimsele heaolule ning mis mõjutab nende sissetuleku teenimise võimet tulevikus; leiab, et kehtivates töötervishoiu ja tööohutuse alastes õigusaktides ei ole piisavalt keskendutud tööõnnetuste ennetamisele; kutsub komisjoni üles tegema võimalikult kiiresti ettepaneku uue strateegilise raamistiku kohta töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas pärast 2020. aastat ning palub sellega seoses komisjonil teha kindlaks madala sissetulekuga sektorite töötajate ilmnenud probleemid ja olemasolevad vahendid nende probleemide lahendamiseks; rõhutab, et strateegia peab hõlmama keskendumist platvormitöötajatele ja ebatüüpilisi töövorme kasutavatele töötajatele; kutsub komisjoni üles muutma direktiivi 2004/37/EÜ⁸⁹, et muuta ja laiendada mitmete vähki või mutatsioonide põhjustavate ainete töökeskkonnas kokkupuute piirväärtuste ulatust;
110. toonitab, et madala sissetulekuga sektorites kogetakse laialdaselt tööstressi; leiab, et Euroopa töötervishoiu ja tööohutuse alastes õigusaktides peab tööstress olema peamine prioriteet; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema tihedat koostööd riigi tasandi sotsiaalpartneritega, et teha ettepanek tööstressi käsitleva direktiivi kohta, millega kehtestatakse suunised äriühingutele tööstressi tegurite kõrvaldamiseks ning nõutakse

⁸⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/54/EÜ töötajate kaitsmise kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl, EÜT L 262, 17.10.2000, lk 21.

⁸⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/37/EÜ, 29. aprill 2004, töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest, ELT L 158, 30.4.2004, lk 50.

kõigilt äriühingutelt, et nad kujundaksid oma tööstressi vastase poliitika;

111. on seisukohal, et on äärmiselt oluline tagada, et Euroopa majanduse taastamiskava rakendamise eesmärk oleks kaotada vaesus ja sotsiaalmajanduslik ebavõrdsus ning et see põhineks tõhusal mehhanismil, mille eesmärgid ja kriteeriumid võimaldavad saavutatud edusamme täpselt mõõta; rõhutab, et Euroopa Parlament peab olema täielikult kaasatud nii taastamiskava eel- kui ka järelkontrolli ning kõigile valitud parlamendiliikmetele tuleb anda ametlik roll, et tagada täielikult demokraatlik ja läbipaistev hindamis- ja rakendamisprotsess;

o

o o

112. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Komisjoni strateegia „Euroopa 2020“ eesmärki vähendada vaesusohus inimeste arvu 20 miljoni võrra ei ole saavutatud.

Pigem on ebavõrdsus ELis suurenenud nii liikmesriikides kui ka nende vahel. COVID-19 pandeemia ähvardavad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed annavad alust karta, et see ebavõrdsus süveneb veelgi.

Ehkki vaid mõni aasta tagasi ütles ILO president, et töö on parim viis vaesuse vastu võitlemiseks, siis tänapäeval ei kehti see enam kõigi kohta.

Palkade allalöömise alast konkurentsi soodustavad ebatüüpiline ja ebakindel tööhõive, juhu-, platvormi- ja rahvatöötajad, fiktiivsed füüsilisest isikust ettevõtjad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, allhanked, teenuste sisseostmine, alltöövõtjate ahelad, erastamine ja liberaliseerimine. See kahjustab ka kollektiivlepingusüsteeme. Kollektiivlepingutega kaetuse vähenemine viib palgataseme alanemiseni.

Sellel on tagajärjed: suur osa siseturul toimuvast konkurentsist leiab aset töötajate olukorra arvel. Kohalike ehitustööliste asemel kasutatakse lähetatud töötajaid, et palku alla suruda, nagu ka hooajatöötajate puhul, kes tulevad madala palgaga riigist kõrge palgaga riiki saaki koristama. Madalaid palku tõstetakse osaliselt riiklikest vahenditest ja sellega subsideeritakse kaudselt ettevõtjaid. Samal ajal langeb ostujõud ja sisenõudlus. Üha vähem töötajaid saab endale lubada haridust ja täiendusõpet. Kuid tööõigus ja sotsiaalkaitse ei tohi lõppeda riigipiiridel.

Palkade allalöömise alase konkurentsi jaoks ei tohi enam olla õiguspärast raamistikku.

Samal ajal näitab vara- ja palgakasv ülemises segmendis tohutut tõusu. Raha teenitakse, kuid jaotatakse ebavõrdselt. Hiiglaslik siseturg, millel pole siduvat sotsiaalstandardite raamistikku, loob eeliseid vaid vähestele, paljud inimesed jäetakse kõrvale.

Komisjon ja liikmesriigid peavad oma pädevusvaldkondades sellele arengule järjekindlalt vastu astuma. Ka kriisikoormust ei tohi üle kanda töötajatele. Vaja on tugevaid ja toimivaid ning kõiki kaasavaid kollektiivlepingute süsteeme ning kooskõlastatud kava, mis hõlmab kõiki eluetappe ja loob raamistiku, mis on vaesuskindel ning ulatub miinimumsissetulekust ja miinimumpalgast kuni miinimumpensionini.

25.8.2020

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ebavõrdsuse vähendamise kohta, keskendudes eelkõige palgavaesusele
(2019/2188(INI))

Arvamuse koostaja: Vilija Blinkevičiūtė

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus ja diskrimineerimiskeeld on Euroopa Liidu põhiväärtused, nagu seda on väljendatud Euroopa Liidu lepingus ja põhiõiguste hartas;
- B. arvestades, et ebavõrdsuse vähendamiseks tuleb jätkuvalt edendada eespool nimetatud sätetest tulenevaid võrdseid võimalusi;
- C. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine on oluline vahend soolise võrdõiguslikkuse integreerimiseks kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse, meetmetesse ja tegevustesse, sealhulgas tööturu- ja sotsiaalpoliitikasse, et edendada võrdseid võimalusi ja võidelda naiste diskrimineerimise kõigi vormide vastu;
- D. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samm sisaldab soovitusi soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja tööhõive aktiivse toetamise kohta.
 1. märgib, et keskmine sooline palgalõhe ELis on 16 % ja keskmine sooline tööhõivelõhe 11,5 %, et naised mõjutab paindliku töökorraldusega ning ebatüüpilistes ja paindlikes lepingutes (nulltunnilepingud, fiktiivne füüsilisest isikust ettevõtja, ajutine töö, osalise tööajaga töö jne) töötamine rohkem kui mehi ning et naised töötavad meestest enam valdkondades, kus on suur naiste osakaal, samuti madalapalgalistes ja alahinnatud sektorites, kogevad seega vaesust ja ebakindlust ning kuuluvad kõige vaesemate töötajate kategooriasse, samuti teistesse sellega läbi põimunud kategooriatesse, nagu üksikvanemaga leibkonnad, ülalpeetavate hooldajad, puudega naised ning naised, kellel on puudulik haridus või kes ei saa piisavalt toetust hooldusteenustelt; kinnitab, et kollektiivläbirääkimised on otsustav tegur ebavõrdsuse ümberpööramisele ja ületamisele;
 2. märgib, et pärast ülemaailmsel majandus- ja finantskriisi 2008. aastal suurenes palgavaesus ELis 8 %-lt 10 %-le ning praegusel enneolematul ülemaailmsel COVID-19 pandeemial on veelgi suuremad majanduslikud ja rahalised tagajärjed, millel on otsene mõju vaesuse suurenemisele, eriti naiste ja ühiskonna kõige haavatavamate rühmade hulgas, kuna selle mõju tunnevad kõige teravamalt teenindus-, turismi-, majutus- ja hoolekandesektori töötajad, füüsilisest isikust ettevõtjad, ebakindlates tingimustes töötavad, ajutised ning hooajatöötajad jne, kelle hulgas on rohkem naisi, samuti mitmed

teised majandussektorid, mida mõjutavad töökohtade kaotamine, palgakärped ja/või tööaja lühendamine ning pandeemia ajal suurenenud vajadus hooldusteenuste järele;

3. rõhutab, et naiste vaesuse suurenemisel on suurem mõju laiemale ühiskonnale, kuna enamasti vastutavad just naised põhikaupade ostmise eest ja neil on oluline roll leibkonna ülalpidamisel; väljendab muret seoses selle mõjuga laste vaesusele ning juhib tähelepanu asjaolule, et 2017. aastal ohustas ELis vaesus ja sotsiaalne tõrjutus kõige enam just kõikide vanuserühmade lapsi; peab sellega seoses tervitavaks komisjoni lubadust luua lastegarantii;
4. väljendab muret, et COVID-19 pandeemia ja sellest tulenev majanduslangus mõjutavad ebaproportsionaalselt tugevalt ebasoodsas olukorras olevate naiste rühmi, sealhulgas üksikemasid, naissoost rändajaid ning väikese sissetulekuga, ebakindla töökoha ja osalise tööajaga naisi, ning seavad nad vaesuse, töötuse, sotsiaalse tõrjutuse ja/või kodutuse ohtu; palub komisjonil integreerida soolise võrdõiguslikkuse aspekt kõigisse algatustesse ja ELi täiendavatesse rahastamisprogrammidesse, eelkõige järgmise põlvkonna ELi programmidesse ja 2021.–2027. aasta tugevdatud mitmeaastasesse finantsraamistikku, tagamaks, et majanduspoliitiline reageerimine COVID-19 pandeemiale vastaks naiste konkreetsetele vajadustele ja kogemustele, samuti teha ettepanek spetsiaalse rahastamise kohta, et toetada ebakindlates ja mitteametlikes sektorites töötavaid naisi ning suurendada naistevõtjate mikrorahastamist;
5. märgib, et kuigi naiste vaesuse määr on liikmesriigiti väga erinev, on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht kõrge riskirühmades, kuhu kuuluvad eakad naised, vallalised naised ja üksikemad, naissoost pagulased ja rändajad, muu kui valge nahavärviga naised, etnilistesse vähemustesse kuuluvad naised, homoseksuaalsed, biseksuaalsed ja transsoolised naised ning puudega naised, kusjuures keskmise suundumuse kohaselt mõjutab vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht naisi rohkem kui mehi (2018. aastal ELis 22,8 %); märgib, et muud läbipõimunud riskitegurid, nagu mitteaktiivsus ja hoolekandeteenuste puudumine lastele ja ülalpeetavale pereliikmetele muudab mõned konkreetsete naisterühmad vaesusriski suhtes haavatumaks kui teised;
6. rõhutab, et iga teist väljastpoolt ELi pärit rändetaustaga inimest ohustab vaesus või sotsiaalne tõrjutus, et naissoost rändajate ja pagulaste hulgas on eriti palju ebakindla töö tegijaid ning et ülalpeetava või ebaseadusliku staatusega naiste vaesuse määr on äärmiselt suur; rõhutab, et igast viiest roma kogukonna liikmest nelja sissetulek jääb alla vaesuspiiri ja et igast viiest roma naisest (16-aastased ja vanemad) töötab vähem kui üks; rõhutab, et diskrimineerimine seoses juurdepääsuga haridusele, koolitustele ja töökohtadele või nende halb kvaliteet soodustavad seda reaalsust; kutsub ELi üles tegema liikmesriikidega koostööd, et tagada ELi ja riiklike tööhõivestandardite täielik rakendamine ilma igasuguse diskrimineerimiseta, võttes seejuures kasutusele ka tõhusad, sõltumatud ja kõigile töötajatele juurdepääsetavad järelevalve-, kaebuste lahendamise ja õiguskaitsemehhanismid;
7. märgib, et Eurostati andmetel elab liikmesriikides praegu vaesuses 64,6 miljonit naist ja 57,6 miljonit meest, mis näitab, et vaesuse mõju naistele ja meestele on erinev; märgib, et need arvud näitavad üksnes, kui paljusid naisi see puudutab, ning selleks, et mõista nende täielikku tähtsust, tuleb arve uurida koos muude näitajatega, nagu vanus, oodatav eluiga, sissetulekute ebavõrdsus, sooline palgalõhe, leibkonna liik ja sotsiaalsed siirded; rõhutab, et tõenäoliselt on naiste vaesuseoht alahinnatud ja kutsub liikmesriike üles

koguma andmeid vaesuse kohta nii, et see kajastaks inimese leibkonda ja isiklikku tegelikku olukorda koos asjakohaste võrdõiguslikkust käsitlevate andmetega, ning viima läbi vaesuse statistika ja poliitika soopõhised analüüsid, kuna ei saa eeldada, et ressursid jagunevad leibkondades meeste ja naiste vahel võrdselt;

8. on seisukohal, et prostitutsioon on vägivalda ja ärakasutamise raske vorm, mis mõjutab peamiselt naisi ja lapsi; palub liikmesriikidel võtta konkreetseid meetmeid, et võidelda prostitutsiooni majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste põhjuste vastu, samuti toetusmeetmeid prostitutsiooniohvrite abistamiseks, et võimaldada neil uuesti lülituda ühiskonna- ja tööellu;
9. märgib murega, et naiste vaesus suureneb koos vanusega, mis on peamiselt tingitud kogu tööelu jooksul kogetud ebavõrdsuse (tasustamata hooldustöö emaduse ja muude hoolduskohustuste tõttu) kuhjumisest, eluaegsetest palga- ja tööaja erinevustest, kusjuures naised töötavad sagedamini katkestustega, ebatüüpilise või osalise tööajaga, mille tulemuseks on madalam pension, meeste ja naiste erinev pensioniiga mõnes liikmesriigis, ning asjaolust, et rohkem eakaid naisi elab üksi; märgib kahetsusega, et sooline pensionilõhe on ligikaudu 39 %, mis on enam kui kaks korda suurem kui sooline palgalõhe, mis näitab, et palgaerinevuse mõju aja jooksul järk-järgult suureneb; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegema koostööd, et luua ELi miinimumsissetuleku kavade raamistik ning rakendada konkreetseid meetmeid, et võidelda eakate naiste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohu vastu, tõstes naiste pensionid meeste omadega võrdseks ning säilitades õiglased ja solidaarsed sotsiaalkindlustussüsteemid, et tagada pärast tööiga õiglane ja inimväärne sissetulek;
10. rõhutab, et palgavaesust saab käsitleda selle mõne määrava algpõhjuse ja komponendiga (näiteks haridus, koolitus ja hoolekandeteenused), mida tuleb seega poliitikakujundamisel arvesse võtta;
11. rõhutab, et naiste vaesus on mitmetahuline probleem, mida otseselt mõjutab see, et sellist tööd, mida tavaliselt teevad naised, ei hinnata õiglaselt, samuti mõjutavad karjäärikatkestused negatiivselt edutamist ja pensionite tõusu ning puudub meestega võrdne ligipääs kindlatele töölepingutele ja kvaliteetsetele töötingimustele, olulisteks põhjusteks on tasustamata hoolduskohustuste ja majapidamistöörde ebavõrdne jaotamine ning sooline segregatsioon hariduses ja seejärel tööturul, mille tagajärjel moodustavad naised madalalpalgalistest töötajatest suurima osa; märgib seetõttu, et jätkuva ebavõrdsuse ja vaesuse feminiseerumise vähendamiseks tuleb edendada tegevusi ja poliitikameetmeid eri valdkondades ja etappides alates hariduse parandamisest ning kvaliteetse ja taskukohase lastehoiu kättesaadavuse tagamisest, et tegeleda süstemaatiliselt soolise tööhõivelõhe ja tööturu segregatsiooniga; kordab sellega seoses oma üleskutset liikmesriikidele võtta kiiresti ja täielikult üle ja rakendada töö- ja eraelu tasakaalustamise direktiiv;
12. palub komisjonil teha lisaks algatusi, mis aitavad luua naistele (eriti mitme diskrimineerimise vormiga kokku puutuvatele naistele) töökohti mitte üksnes vaesuse vähendamiseks, vaid ka töökohtade kvaliteedi ja naiste rahalise sõltumatuse edendamiseks, ning hoida ära töökohtade ebakindlus;
13. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha algatusi, et edendada naiste võimestamist hariduse, kutseõppe ja elukestva õppe kaudu, samuti selleks, et tagada neile paremad

rahastamisvõimalused, tingimused tegelda naisettevõtlusega ja naiste esindatus tulevikku suunatud sektorites, eesmärgiga kindlustada ligipääs kvaliteetsetele töökohtadele; nõuab eriti teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika õppeainete, digiõppe, tehisintellekti ja finantskirjaoskuse suuremat edendamist, et võidelda valitsevate stereotüüpide vastu ja tagada, et rohkem naisi siseneks neisse sektoritesse ja annaks oma panuse nende arendamisse;

14. rõhutab vaesusega kokku puutuvate naiste ning poliitikakujundajatega riikliku, piirkondliku ja ELi tasandi foorumite kaudu peetava korrapärase dialoogi olulisust, et jälgida praeguste poliitikameetmete/teenuste tulemuslikkust ja soovitada lahendusi;
15. märgib, et 70 % kogu maailma tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemide töötajatest, näiteks arstid, õed ja hooldustöötajad, on naised; palub komisjonil ja liikmesriikidel suunata avaliku sektori investeeringu naissoost tervishoiuteenuste osutajate vajaduste rahuldamiseks, näiteks seoses kaitsevarustusega (sh hügieenitooted), ning ühtlustada oluliselt palku ja töötingimusi sektorites, kus domineerib naissoost tööjõud;
16. juhib tähelepanu vajadusele tagada vabaühenduste piisav rahastamine ja rõhutada vajadust nende juurdepääsuks ELi vahenditele, et osutada vaesuse vastu võitlemisel uuenduslikke ja tõhusaid teenuseid;
17. märgib, et valdav osa kaupmeeste töötajatest ja koristajatest on naised, kellele makstakse sageli ainult miinimumpalka, ning märgib lisaks, et COVID-19 pandeemia tõttu on neil veelgi suurem oht vaesusesse langeda; rõhutab tungivat vajadust laiendada ebakindlat tööd tegevate või juba töö kaotanud naiste õigusi tasulisele puhkusele, kaugtööle, osalise tööajaga tööle ja paremale sotsiaalkaitsele ning tungivat vajadust luua ebakindlatel töökohtadel või ebakindlate töölepingutega töötavate naiste jaoks sotsiaal-majanduslikud turvavõrgud;
18. rõhutab vajadust tagada lastehoiu võimalus kõikidele vanematele ja perekonnavormidele, kes osutavad olulisi teenuseid, ning suurendada haavatavate perekondade, sh puuetega perekonnaliikmeid hooldavate perekondade toetust;
19. palub komisjonilt ELi tasandil reageerimist, et pakkuda naiste juhitud VKEdele toetust nii kriisi ajal kui ka pärast seda;
20. palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti ettepanekud soolise palga- ja pensionilõhe kaotamiseks, toetades muu hulgas võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet, ning peab teravitatavaks komisjoni kohustust esitada ettepanek tasustamise läbipaistvust käsitlevate siduvate meetmete kohta enne 2021. aastat, nagu on sedastatud soolise võrdõiguslikkuse strateegias 2020–2025, samuti vaadata muu hulgas üle Barcelona eesmärgid ja pensioniosakute andmine hooldusega seotud karjäärikatkestuste eest, mis kõik aitavad vähendada soolist vaesust ning edendada võrdseid võimalusi ja naiste osalemist tööturul; palub komisjonil esitada ka direktiivi 2006/54/EÜ (võrdse kohtlemise direktiiv) õigeaegselt läbivaadatud versioon ja lisada sellesse igasugune seksuaalsel, soodentiteedil ja soovahetusel põhineva diskrimineerimise keeld;
21. kutsub komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti kaugeleulatuva 2020. aasta järgne puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegia, mis hõlmab ettepanekuid tagada teadlikkus puuetega inimeste juriidiliste õiguste kohta (sh õigus teha tööd ja õigus tööhõivele) ning meetmeid, mis soodustavad nende tööturule integreerimist ja võrdsete

võimaluste edendamist, pöörates erilist tähelepanu puuetega naiste olukorrale ja viisidele, kuidas käsitleda diskrimineerimise läbipõimunud vorme;

22. palub komisjonil ja liikmesriikidel süstemaatiliselt jälgida kõiki naiste palgavaesuse vorme, uurida nende põhjusi ning nendega tegelda;
23. peab kahetsusväärseks, et hooldussektori töötajad (eriti koduabilised) on halbade töötingimuste ning piisava sotsiaal- ja töökaitse puudumise tõttu sageli eriti haavatavad ning et nende rolli on traditsiooniliselt alahinnatud; palub komisjonil võtta vastu ELi hooldusstrateegia, et reageerida sotsiaalsele mõjule hoolduskohustustega inimeste osas, kes on ebaproportsionaalselt suures osas naised; rõhutab, et see strateegia nõuaks märkimisväärseid investeeringuid hoolekandesektorisse, tugevdaks poliitikavaldkondi, et tasakaalustada töö- ja hoolduskohustused kogu elutsükli vältel ja täita puuduva tööjõu probleem eelkõige koolituse, oskuste tunnustamise ja paremate töötingimuste loomise kaudu nendes sektorites.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.6.2020
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 -: 3 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Jessica Stegrud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Isabella Adinolfi, Elena Kountoura, Aušra Maldeikienė

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

28	+
The Left	Elena Kountoura, Eugenia Rodríguez Palop
ID	Isabella Adinolfi
PPE	Rosa Estarás Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Livia Járóka, Arba Kokalari, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Robert Biedrón, Vilija Blinkevičiūtė, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba I Giner, Ernest Urtasun

3	-
ECR	Margarita De La Pisa Carrión, Andželika Anna Mozdżanowska, Jessica Stegrud

4	0
ID	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Annika Bruna, Isabella Tovaglierie

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

10/9/2020

PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ebavõrdsuse vähendamise kohta, keskendudes eelkõige palgavaesusele (2019/2188(INI))

Arvamuse koostaja:Cristina Maestre Martín De Almagro

ETTEPANEKUD

Petitsioonikomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 31 kohaselt on ELil kohustus tagada kõigile töötajatele töötingimused, mis tagavad neile tervise, ohutuse ja väärikuse, ning kutsub üles pöörama tähelepanu tõsiasjale, et vaesus ja tõrjutus tööturul ja ühiskonnas süvendavad ebavõrdsust ja segregatsiooni; tuletab meelde, et komisjon ja liikmesriigid peaksid oma poliitikameetmete rakendamisel veelgi tugevdama ELi sotsiaalset mudelit ja võtma arvesse nõudeid, mis puudutavad kõrge tööhõive taseme edendamist, inimväärse elatustaseme ja kõigile piisava sotsiaalse kaitse tagamist, võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu;
2. tuletab meelde, et liikmesriigid peaksid tagama hariduse ja koolituse kõrge taseme vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 9; rõhutab, et haridussüsteemist varakult lahkunud ja madala haridustasemega noored jäävad eeldatavasti tööturul haavatavaks ka tulevikus, kui palgaerinevused madala ja kõrgema kvalifikatsiooniga töötajate vahel eeldatavasti veelgi suurenevad; rõhutab, et see võib potentsiaalselt tekitada palgavaesuse probleeme ning seetõttu on töölase konkurentsivõime parandamiseks oluline investeerida alusharidusse ja elukestvasse õppesse; märgib sellega seoses, et oskuste täiendamise meetmed peaksid pakkuma lisavõimalusi täiskasvanute põhioskuste täiendamiseks ja edusammude tagamiseks tööturul nõutava kvalifikatsiooni saavutamisel;
3. rõhutab, et Euroopa Liidu lepinguga on liidule kehtestatud põhikohustus töötada Euroopa kestliku arengu nimel, lähtudes muu hulgas väga konkurentsivõimelisest sotsiaalsest turumajandusest eesmärgiga saavutada täielik tööhõive, sotsiaalne progress ja kõrgetasemeline kaitse; rõhutab, et EL peaks võitlema sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendama sotsiaalset õiglust ja kaitset, naiste ja meeste võrdõiguslikkust, põlvkondadevahelist solidaarsust ja lapse õiguste kaitset;
4. võtab teadmiseks, et petitsioonikomisjon on saanud arvukalt petitsioone, milles

juhatakse tähelepanu tähtjaliste töölepingute kuritarvitamisele nii avalikus¹ kui ka erasektoris², ja märgib sellega seoses, et tööstressi kõige sagedasem põhjus on töökoha ebakindlus; kutsub komisjoni üles kõnealuste petitsioonidega oma pädevuse ja liikmesriikide pädevuse piires tõhusamalt tegelema ja neile reageerima, et võidelda tulemuslikult palgavaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja ebakindla töö vastu;

5. on arvamusel, et ebakindla töö vastu tuleb võidelda integreeritud ja mitmetasandilise poliitikameetmete paketi abil, millega edendatakse kaasavaid ja tulemuslikke tööstandardeid ning tulemuslikke meetmeid, et tagada võrdsuse põhimõtte järgimine;
6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jälgima olukorda sektorites, mida ohustab rohkem suur tööalane ebakindlus, ja rõhutab, kui tähtis on toetada kogu ELis ühtsete kriteeriumide järgi tegutsevaid tööinspektsioone, et tagada töötingimuste kooskõla hartaga ning eelkõige võidelda ebakindla, ärakasutava ja ebaseadusliku tööhõivega, sealhulgas lähetatud töötajate puhul; kutsub liikmesriike üles võtma vastavalt nõukogu 2018. aasta soovitusel meetmeid, et tagada kõigile töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele juurdepääs piisavale sotsiaalkaitsele;
7. märgib, et üha suurem digitaliseerimine, robotiseerimine, tehisintellekti kasutamine ja platvormimajanduse areng tekitavad tööturul põhjalikke muutusi; kutsub seetõttu liikmesriike üles edendama elukestva õppe poliitikat ning oskuste ja pädevuste arendamist kogu elu jooksul, pakkuma madala kvalifikatsiooniga töötajatele haridust ja asjakohaseid koolitusprogramme, et valmistada neid ette tööturu muutumisega kaasnevateks raskusteks; rõhutab sellega seoses, et digitehnoloogiat on võimalik paremini ära kasutada, et aidata tööandjatel, töötajatel, tööinspektsioonidel ning eriti mikro- ja väikeettevõtjatel tulla töökorralduse muudatustega toime nii, et oleks tagatud töötajate parimate huvide kaitse;
8. rõhutab, et uued töövormid, sealhulgas platvormitöö, ei paku mitte üksnes võimalusi seoses tööalase konkurentsivõime ja tööturule juurdepääsuga, vaid tekitavad ka probleeme võrdsete töötingimuste ja sotsiaalkaitsele juurdepääsu vallas; palub seetõttu komisjonil ja liikmesriikidel pöörata erilist tähelepanu sellele, et digiplatvormidega seotud töö vastaks asjaomasele tööõigusele;
9. märgib murega, et Euroopa sotsiaalpoliitika võrgustiku andmetel on umbes 9,4 % ELi töötajatest vaesuse ohus, mis teeb kokku ligikaudu 20,5 miljonit inimest; rõhutab olulisi erinevusi liikmesriikide vahel ning vajadust kehtestada selle olukorra muutmiseks ELi tasandil poliitika ja õigusnormid, mis hoiaksid ära ELi edasise sotsiaalse polariseerumise; hoiatab, et COVID-19 kriisist tingitud majanduskriis raskendab seda olukorda veelgi, ning nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid kaitseks selliseid töötajaid, võttes vajalikud meetmed nende töökohtade, palkade ja ka töötingimuste säilitamiseks; rõhutab seepärast, et ELi toimimise lepingus sätestatud pädevusi järgides saaksid komisjon ja liikmesriigid võtta tõhusamaid poliitikameetmeid, mis peavad keskendumas Euroopa sotsiaalõiguste sambas kindlaks määratud põhimõtetele; nõuab

¹ Näiteks petitsioonid nr 0240/18, 0328/18, 0365/18, 0374/18, 0396/18, 0419/18, 0829/2018, 0897/2018, 1161/2018, 0290/19, 0310/2019, 0335/2019, 0579/19, 0624/19, 0652/19, 0683/2019, 0737/2019, 1017/19, 1045/2019, 1241/2019, 1318/2019 ja 0036/2020.

² Näiteks petitsioonid nr 1378/2013, 0019/2016, 0020/2016, 0021/2016, 0099/2017, 1162/2017, 0110/2018 ja 0335/2019.

seetõttu tungivalt, et komisjon parandaks sotsiaalset lähenemist, esitades õigusakti, millega tagatakse igale töötajale Euroopa Liidus õigus saada õiglasi miinimumpalka; peab kiiduväärseks, et komisjon on konsulteerinud sotsiaalpartneritega miinimumpalkade Euroopa raamistiku üle;

10. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid pööraksid erilist tähelepanu sektoritele, kus esineb palju ebakindlaid töölepinguid;
11. nõustub komisjoniga, et ELi kui maailma ühe piirkonna sissetulekute ebavõrdsus on väiksem kui mõnes teises suuremas arenenud majanduspiirkonnas, kuid see on ikkagi murekoht; rõhutab, et suur ebavõrdsus tekitab muret õigluse pärast, kuna juurdunud ebavõrdsus võib põhjustada ebavõrdseid võimalusi ja pärssida võimalikku kasvu; rõhutab, et suhteliselt suurt ebavõrdsust võib seostada suurema vaesusrisi, suurema sotsiaalse tõrjutuse ja finantsprobleemide suurema esinemissagedusega, mistõttu see võib vähendada sotsiaalset ühtekuuluvust³;
12. on seisukohal, et rohkem rõhku tuleks panna väärtustele ja poliitikameetmetele, mis edendavad tööd, ja selle seosele inimeste elukvaliteedi parandamisega; on ka seisukohal, et sellised väärtused ja poliitikameetmed peaksid aitama sisuliselt parandada inimeste sotsiaalset ja füüsilist keskkonda;
13. rõhutab tungivalt COVID-19 kriisiga seotud sündmusi silmas pidades vajadust tagada piiriüleste hooajatöötajate õigused ning kiireloomulist vajadust luua sanitaar- ja tervishoiu meetmete rakendamise järelevalve mehhanism; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon kaitseks kõiki ELi töötajaid, kes võivad sattuda riskiolukorda, sealhulgas langeda otsese või kaudse diskrimineerimise ohvriks;
14. rõhutab, et naised teenivad ELis jätkuvalt meestest 16 % vähem ja tööalane ebakindlus puudutab neid rohkem; rõhutab lisaks, et rohkem naisi kui mehi töötab osalise tööajaga ning naised on enamuses sellistes sektorites nagu hooldus, mis on ka selgelt alahinnatud, ja nende töö on sageli tasustamata; kutsub liikmesriike üles kehtestama võrdseid võimalusi tagavaid strateegiaid, võtma tõhusaid meetmeid soolise palgalõhe vähendamiseks, kohaldades kohustuslikke tasustamise läbipaistvuse meetmeid, toetama võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele töökohtadele ja võtma meetmeid kõigi diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vormide vastu tööturul, ning nõuab tungivalt, et komisjon pööraks erilist tähelepanu ELi tööõiguse järgimisele liikmesriikides;
15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma noorte tööpuuduse ja ebakinda tööhõive vastase võitluse prioriteediks ning kasutama täielikult ära rahastamisvahendeid, nagu noortegarantii ja Euroopa programmid, näiteks programm „Erasmus+“, et võidelda noorte töötusega ja suurendada noorte tööalast konkurentsivõimet;
16. nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks kehtiva *acquis* rakendamist ja vaataks läbi asjakohased ELi tööõigusaktid, et parandada kvaliteeti ja töötajate töötingimusi kõikjal liidus ning edendada võimalusi töökohtade loomiseks, võttes seejuures arvesse asjaolu, et COVID-19 pandeemia põhjustatud praegune olukord mõjutab rängalt ja pikaajaliselt ELi tööturgu, sotsiaalset õiglust ja töötingimusi; rõhutab vajadust keskenduda

³ Employment and Social Developments in Europe 2019 (Tööhõive ja sotsiaalne areng Euroopas 2019), <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9467>.

rühmadele, kes on töökoha ebakindluse suhtes kõige haavatavamad ja kellel on seetõttu suurem tõenäosus puutuda kokku sotsiaalse tõrjutuse või ebasoodsate sotsiaalsete tingimustega;

17. kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu töökohtade ebakindluse probleemile, eriti kõige haavatavamates piirkondades, tagades õiglase ülemineku fondi ja muude olemasolevate fondide, sealhulgas Euroopa Sotsiaalfond+ vahendite kiire ja õiglase eraldamise, et aidata majanduse ümberkujundamisel, mille puhul on oskuste täiendamine, ümberõpe ja investeeringud hädavajalikud ning investeeringud uude tegevusse oleksid väga tähtsad;
18. ergutab komisjoni ja liikmesriike alustama tööandjate ja ametiühingute vahelist arutelu, et kõigis liikmesriikides saaks teha põhjaliku ja ammendava analüüsi võimalike reformide kohta, mis on Euroopa tööturul vajalikud selleks, et töötajad ei oleks enam vaesuse ohus.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	7.9.2020
Lõpphääletuse tulemus	+ : 31 - : 0 0 : 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Andrus Ansip, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Mario Furore, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Frédérique Ries, Alfred Sant, Monica Semedo, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Thomas Waitz, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pernando Barrena Arza, Ádám Kósa, Marie-Pierre Vedrenne

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

31	+
PPE	Alexander BERNHUBER, Agnès EVREN, Gheorghe FALCĂ, Peter JAHR, Radan KANEV, Ádám KÓSA, Stelios KYMPOUROPOULOS, Dolors MONTSERRAT, Loránt VINCZE
S&D	Alex AGIUS SALIBA, Andris AMERIKS, Marc ANGEL, Ibán GARCÍA DEL BLANCO, Cristina MAESTRE MARTÍN DE ALMAGRO, Alfred SANT, Massimiliano SMERIGLIO
RENEW	Andrus ANSIP, Frédérique RIES, Monica SEMEDO, Yana TOOM, Marie-Pierre VEDRENNE
ID	Jordan BARDELLA
Verts/ALE	Thomas WAITZ, Tatjana ŽDANOKA
ECR	Emmanouil FRAGKOS, Ryszard CZARNECKI, Kosma ZŁOTOWSKI
The Left	Pernando BARRENA ARZA, Alexis GEORGOULIS,
NI	Eleonora EVI, Mario FURORE,

0	-

3	0
ID	Markus BUCHHEIT, Gianna GANCIA, Stefania ZAMBELLI

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	14.1.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 3 0: 21
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Andrea Bocskor, Milan Brglez, Sylvie Brunet, David Casa, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ádám Kósa, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Radka Maxová, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Konstantinos Arvanitis, Ilana Cicurel, José Gusmão, Eugenia Rodríguez Palop

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

29	+
PPE	Loucas FOURLAS, Cindy FRANSSSEN, Stelios KYMPOUROPOULOS
S&D	Marc ANGEL, Gabriele BISCHOFF, Vilija BLINKEVIČIŪTĖ, Milan BRGLEZ, Klára DOBREV, Estrella DURÁ FERRANDIS, Helène FRITZON, Elisabetta GUALMINI, Alicia HOMES GINEL, Agnes JONGERIUS, Marianne VIND
RENEW	Sylvie BRUNET, Ilana CICUREL, Dragoş PÎSLARU, Monica SEMEDO, Yana TOOM, Marie-Pierre VEDRENNE
VERTS/ALE	Katrin LANGENSIEPEN, Kira Marie PETER-HANSEN, Mounir SATOURI, Tatjana ŽDANOKA
THE LEFT	Konstantinos ARVANITIS, Özlem DEMIREL, José GUSMÃO, Eugenia RODRÍGUEZ PALOP
NI	Daniela RONDINELLI

3	-
ID	Nicolaus FEST, Guido REIL
ECR	Margarita DE LA PISA CARRIÓN

21	0
PPE	Andrea BOCSKOR, David CASA, Jarosław DUDA, Rosa ESTARÀS FERRAGUT, Radan KANEV, Ādám KÓSA, Miriam LEXMANN, Denis RADTKE, Eugen TOMAC, Romana TOMC, Maria WALSH, Tomáš ZDECHOVSKÝ
RENEW	Atidzhe ALIEVA-VELI, Radka MAXOVÁ
ID	Dominique BILDE, France JAMET, Elena LIZZI, Stefania ZAMBELLI
ECR	Lucia ĀURIS̄ NICHOLSONOVÁ, Elżbieta RAFALSKA, Beata SZYDŁO

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu